

*Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu,
miluiește-mă pe mine, păcătosul.*

Rugăciune către Sfânta Treime

Sf. Ioan Iacov Hozevitul

Doamne Dumnezeule, veșnice și făcătorule a toată făptura văzută și nevăzută, Care în nevăzuta Ta bunătate, m-ai chemat din neființă în ființă, mi-ai dăruit harul Botezului și al nașterii din nou (de Sus)! Eu nu îndrăznesc să ridic ochii spre Tine din pricina nedreptăților mele, dar Tu ai zis: „Tot ce veți cere cu credință în rugăciune în numele Meu veți primi” și, de aceea, Te chem și Te rog: curățește-mă de toată spurcăciunea trupului și a sufletului și ajută-mă să mă rog Ție.

Fă-mă vrednic în toată vremea de a vorbi și a lucra cu suflet curat, cu smerenie, răbdare, dragoste, blândețe, pace și înțelepciune și arată-mi calea voii Tale. Tu cunoști orbirea și neștiința mea, vezi necredincioșia și rătăcirea mea și arată-mi calea pe care voi merge și când voia mea cea vicleană mă conduce pe alte drumuri, nu mă cruța, Doamne, și dă-mi putere pe calea sfințeniei Tale și păzește-mă de tot cuvântul și fapta care ar putea să Te jignească pe Tine sau să rănească pe fratele meu.

- continuare la pag. 4 -

Poruncă nouă vă dau vouă: să vă iubiți unul pe altul (In. 13, 34)

CUPRINS

Porunca Iubirii apare cu binecuvântarea **Arhiepiscopiei Sibiului**

C A L E A	Credința și dragostea dinții		C R E D I N Ț A
	Omul frumos (I) – Dan Puric	5	
	Cercetarea de sine - Corneliu C.	29	
A D E V Ă R U L	De la Facere la Apocalipsă		N Ă D E J D E A
	Rătăcirii și regăsiri		
	Posturi necanonice - Ieromonah Eftimie Mitra	31	
	Plăcerea, între păcat, aspirație legitimă și datorie		
	- Anda Solea	33	
V I A Ț A	Misiunea Bisericii		D R A G O S T E A
	Ținerii - Familia - Lumea		
	Depresia ca boală a dorinței și		
	medicamentul iertării (I)		
	- Monahia Siluana Vlad	42	
	Monumentul „Calvarul Aiudului” - Anca Budău	54	
	Să ieșim din păcatul uitării și să ne vedem sfinții		
	- Dan Puric	59	
	Rugăciune către Preasfânta Născătoare de		
	Dumnezeu și pururi Fecioara Maria		
	- Dr. Iosif Niculescu	62	
	Cartea ortodoxă prin poștă	64	
	Talon Abonamente	66	
	<i>Pace ție, cititorule!</i>		

Învăță-mă cum să spun sau cum trebuie să vorbesc în duh de pace, ca să nu pricinuiesc nici o pagubă aproapelui meu. Te rog, Doamne, ai multă milă de mine și nu-mi ascunde calea mântuirii. Ajută-mă să Te iubesc după cum ai poruncit: din toată inima, din tot sufletul și din toată ființa mea și dă-mi ca să cunosc adevărul înainte de a mă pogorî în mormânt.

Nu mă smulge la jumătatea zilelor mele și nici în răstimpul când sufletul meu este încă orb. Lungește-mi viața în această lume până când Îți voi oferi o pocăință adevărată. Și când Îți voi bine plăcea, să pui capăt vieții mele, fă-mi cunoscut și spune-mi ceasul morții mele, ca să-mi pot pregăti sufletul ca să te întâlnesc.

Curățește-mă și mă iartă de toate păcatele știute și neștiute și dă-mi răspuns bun înaintea înfricoșatei Tale judecăți și, în negrăita Ta iubire de oameni, primește rugăciunea mea.

**Credința și
dragostea dintâi**

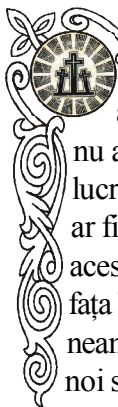
Omul frumos

Dan Puric

Brandul României:

Eu îmi apăr sărăcia și nevoile și neamul

Ce provocare extraordinară: „*Omul frumos*” în contextul în care trăim, într-o lume mutilată, a „omului urât”, într-o lume schilodită, într-o lume confuză, pe care, iată, o gustăm din plin. Mă gândeam cum putem discuta despre „omul frumos” astăzi, când este un lucru aproape anacronic, dacă ne uităm așa, la prima vedere. Dostoievski făcea o diferență între sărăcie și mizerie: sărăcia poate să conțină noblețe, identitate, frumusețe sufletească; mizeria nu, mizeria duce la mizerabilitate. Spuneam deunăzi la o conferință asemănătoare la Constanța că tot cautăăștia brandul României, adică un fel de șampilă, un fel de marcă, așa, care să ne denumească. M-am gândit la un vers extraordinar al lui Mihai Eminescu: „*Eu îmi apăr sărăcia și nevoile și neamul*”. Ce paradox! N-a spus: „*Eu îmi apăr bogăția și confortul și partidul*”. A spus: „*Eu îmi apăr sărăcia*”. Sărăcia, în contextul ființării acestui neam, este un lucru încărcat de sfințenie; ea presupune o modestie legată de o asceză aproape fiziologică, aproape normală. E un modus vivendi care îl apropia de Dumnezeu. Când a spus „*nevoile*” nu a spus „îmi apăr confortul”, ci românul, în înțelepciunea lui adâncă, mângâiat profund de dragostea creștină, a simțit că nevoia face parte din această ecuație a vieții. Că „nevoia” – vorba Părintelui Paisie Aghioritul – sau suferința, este poarta sau ușa

noastră către Dumnezeu. Prin „nevoie”, transfigurând „nevoia”, ne apropiem de Dumnezeu. Și a spus „*neamul*” – nici măcar nu a zis națiunea care este un construct istoric – care este un lucru produs de Bunul Dumnezeu. Acesta, pesemne, se pare că ar fi un lucru cu care ne putem prezenta în fața lumii pentru că acesta este lucrul cu care noi ne-am prezentat și ne prezentăm în fața lui Dumnezeu. Sunt dimensiunile aparent modeste ale acestui neam, dar, de fapt, prin aceste trei lucruri: *sărăcie*, *nevoi* și *neam* noi suntem sfințiți. Există în această identificare a lui Eminescu către neamul nostru cea mai frumoasă identificare a „omului frumos”.

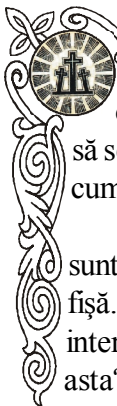
Omul frumos este omul creștin

Lucrul cel mai important în epoca pe care o trăim este să avem capacitatea să recunoaștem „omul frumos”. „Omul frumos” nu mai este la modă; ceea ce este la modă este „omul util”, ceea ce este la modă este „omul eficient”, ca să nu mai gândim la noua deontologie care spune că „a fi șmecher înseamnă a fi inteligent”, să nu mai gândim la noua dimensiune a vieții unde valorile sunt răsturnate și unde tineretul nostru – copiii mai ales – sunt absolut absorbiți de posibilitatea aceasta rapidă de îmbogățire, frauduloasă de altfel. Și atunci un discurs despre „omul frumos” pare, așa, un exces de romantism.

Există momente în care Dumnezeu lucrează în tine fără să știi. Mă gândeam să vă spun o întâmplare a vieții mele care identifică două lucruri extraordinare. Aveam 7 ani și eram născut într-o lume comunistă fără să știu că e o lume comunistă. Am să vă dau un exemplu de cum glăsuiește Dumnezeu într-un copilăș firav într-o lume care apare aparent închisă. Aveam un naș care era un om de o mare sensibilitate și el avea un fel de spaimă în fața morții. Eram în cameră cu el, eram micuț, cam de vreo 7 anișori; răcise destul de profund și mi-a spus: „Mi-e frică că mor”. Vă dați seama ce panică era pe copilul acela. „Du-te repede și cheamă salvarea”. Mi-a dat o fisă de 25

de bănuți și eu alergam prin Bucureștiul acela trist printre tramvaie ca să găsesc un telefon public; nici nu ajungeam la telefon. Puneam două sticle de lapte din alea de pe vremea lui Ceaușescu, mă cocoțam pe ele și băgam fisa și ziceam: „Alo, Salvarea?”. „Da”, mi-a răspuns o voce din asta monitorizată pe care o puteți întâlni și acum în spitalele noastre. „Ce?”. Zic: „Moare bunicul, veniți de urgență! Moare bunicul!”. „Cine ești, mă?”. „Uitați sunt așa și așa...”. „Câți ani are bunicul?”. Zic: „76”. Poc! Telefon închis. Am alergat înnebunit și i-am spus: „Mi-au închis telefonul”. Și mi-a spus: „Nu trebuia să le spui vârsta, nu trebuia să le spui câți ani am! Du-te din nou, mi-e frică că mor”. Iar aleargă... M-am dus acolo, sticlele puse... „Moare bunicul, moare bunicul... Salvarea?”. „Da. Câți ani are bunicul?”. „18 ani, să trăiți!”. M-ați înțeles? Asta este ca-n Pateric. Mare atenție! Adevărul – spune Sfântul Apostol Pavel – nu face nimic, dacă nu-i cu iubire. Asta este minciuna a bună. Zice în Pateric: vine la sfânt acolo în chelie un hoț și zice: „Scapă-mă, am greșit, iartă-mă, dar vine potera peste mine, ascunde-mă”. Vine potera, îl caută și sfântul nu zice nimic... pentru că i-a cerut ajutorul. Nu denunță, îl bagă în judecata lui Dumnezeu, nu a oamenilor. Deci, iată, minciuna a bună. Eu am zis „18 ani”. Și acum, să vedeți cum lucrează Dumnezeu. Au venit cei de la Salvare din curiozitate. Un doctor la vreo 40 de ani, mai grăsuț, ușor răvășit a venit să vadă bunicul acesta de 18 ani. Doctorul era mai răvășit decât bunicul. Bunicul l-a întrebat pe doctor: „Ce vi s-a întâmplat?”. Doctorul, după ce i-a luat tensiunea, distrus așa, cu părul răvășit, zice: „M-a părăsit iubita”. Eu asistam la schimbul acesta: tensiunea bunicului scădea și creștea a doctorului. Vedeam cum doctorul se transforma din doctor în pacient și bunicul din bolnav în doctor și încerca să-l ocrotească: „Lăsați, nu-i nimic...”. Încerca să-i vorbească despre suflet... „Așa se întâmplă în viață, tu trebuie să te împaci cu gândul ăsta”. Eu atunci am asistat la lucrarea lui Dumnezeu: sufletul nu putea fi salvat cu Salvarea. Bunicul meu venea dintr-o lume care era firesc ortodoxă, firesc creștină. Doctorul s-a spovedit acolo tam-nisam și

bunicul s-a apucat să-i mângâie sufletul încât lui i-a dispărut boala, doctorul s-a abonat o dată pe săptămână încât venea acolo să se facă bine. S-a făcut această inversiune extraordinară! Iată cum lucra Dumnezeu într-o lume din aceasta cimentată, închisă.

Și acum, dacă vă duceți în spital, vedeți că bolnavii parcă sunt niște clone din alea... Bolnavul devine instrument, devine o fișă. E bolnav corpul, e bolnav biologicul, sufletul pe ăștia nu-i interesează. Ăștia au băgat sufletul departe de tot. Ce înseamnă asta? Descreștinare. Înainte doctorul, la fel ca orice intelectual, avea gradul acesta de creștinism, avea natura lui. Natura lui, firescul lui era acesta. El nu făcea lucrurile astea silit, ideologizat, ci le făcea firesc. V-am dat exemplul acesta pentru că el este grăitor. El vorbește într-un mod concret, adevărat, clar de ceea ce înseamnă manifestarea gestului creștin. Iar manifestarea gestului creștin înseamnă manifestarea „*omului frumos*” în lume.

Au venit ăștia la Polivalentă prin 1993 cu afișe din astea mari de tot: „Hristos vindecă între 5 și 7 seara”. Să înțeleg că dacă vin la 7.15 mă lasă olog... A venit un american care striga acolo: „This is the Bible” și un țigănuș mic i-a zis: „Da, da’ tu cine ești, mă?”. Aici este un raport de trăire adevărată, de identificare a „*omului frumos*”.

Acum să vă spun cum am primit eu o lecție de creștinism de la niște băbuțe din Timișoara. De ce vă spun aceste povești? Pentru că în ele se conține gestul „*omului frumos*”, pentru că noi acum suntem interesați să identificăm „*omul frumos*” într-o lume mutilată. Și mă gândeam cum eram eu: mă automutilasem. Comunismul nu a avut treabă eu exteriorul prea mult, la fel ca și flăcăii ăștia de acum. Acum se dă lupta împotriva omului interior, acum se face schilodirea interioară, când tu însuși începi să te schilodești, când tu însuși începi să te dezici de credință.

Mergeam în Australia și deasupra Oceanului Indian a fost furtună 5 ore. Când avionul acela de 365 de persoane face așa cu tine vomți, te faci alb la față; erau budiștii care se rugau 5 ore; tu te vedeai mâncat de rechini, spulberat... și după 5 ore s-a

auzit așa: tang, tang... Am trecut de furtună, ne-a dat să mâncăm. Și când ne-a dat să mâncăm a căzut avionul în gol 1500 de metri. În câteva secunde ne-a plecat farfuria la toți – eu am prins pilaful că am zis să mor sătul; am fost singurul din avion care am mâncat pentru că știam că nu ne mai dă... vă dați seama ce instinct au băgat în mine ăștia: să mănânc ca porcul (îl taie de Crăciun, dar moare sătul!). Paralel, peste 1 an de zile mă duc în America și se oprește avionul prin Timișoara. Când se oprește în Timișoara urcă un sat de babe, dar din alea în negru, înfofolite, legate, grase, cu papornite, parcă mergeau cu rata. Eu zic: „*Ce se întâmplă? Astea strică imaginea României în lume*”. Dar să vedeți cum mă bate Dumnezeu... Erau grăsuțe. „Hai maică...”, aveau adunate sacoșele acolo. Am mers de ne-am chinuit. Am trecut Atlanticul. Când să trecem ăia dau niște extemporale să scrii acolo cum te numești, dacă ești terorist... spaimă mare. Și au venit toate babele la mine să scrie; nu știau, erau analfabete. Erau din astea sănătoase, cu copii mulți, talpa țării. Și a început să se clatine avionul: Avionul se clătina și la toți ne-a fost frică, inclusiv mie, ăsta cu „*imaginea României în lume*”, care vă vorbește acum. Mi-am pus centura, stewardesele au plecat, babele se țineau de mine... Zice una: „Maică du-te jos, e furtună...”. „*Lasă, mamă, mi-am făcut o cruce la Dumnezeu, nu insist, e treaba lui acum*”. Ei, vă dați seama ce popor avem?! Eu pe lângă baba aia eram un puric. Baba babă strica imaginea României în lume, dar nu strica sufletul creștin, eu îl stricam. Ați văzut cum m-a lovit Dumnezeu?! Și atunci este ideea de a recunoaște.. În lumea asta stupidă, confuză, aberantă noi trebuie să recunoaștem ***gestul omului creștin, gestul „omului frumos”***.

Frumosul este potrivirea dintre Dumnezeu și om (precum în cer așa și pe pământ)

Putem discuta în termenii filosofiei: „Ce e frumosul?”, se întreabă Socrate într-unul din dialogurile sale. Eu vă reproduc anecdotic pentru că Socrate era un tip cu o inteligență fantastică și-l ajuta pe cel din fața lui să scoată adevărul printr-un proces de moșire pe care grecii o numeau **maieutică**. Simula o ignoranță totală. Zicea: „Vai, tu, Hippias, înțeleptul înțelepților, ce e frumosul? Că nu știu. Uite, stau și mă gândesc ce este frumosul?!”. Și Hippias zice: „Cum, Socrate, nu știi? Ia uite-te pe câmp. E un cal. E frumos?”. „E frumos”. „Vezi? Acela e frumosul”. „Vai, Hippias - zice Socrate - uite cum nu m-am gândit, cum înțelepciunea ta îmi aduce limpezime în minte. Treceam și ignoram. Calul e frumos. Și, totuși, Hippias, am o nelămurire, acum în clipa asta: o fată poate să fie frumoasă?”. „Sigur, Socrate, o fată poate să fie frumoasă”. „Ești extraordinar, Hippias, cum limpezești tu lucrurile, unul câte unul. O fată poate să fie frumoasă. Vai, Hippias, ce înseamnă înțelepciunea și ce înseamnă ignoranța?”.

Țineți cont de această stimulare fantastică! Știți că dobitocul până nu-l umfli nu plesnește. Așa trebuie să facem noi acum cuăștia care-și bat joc de țara asta. Trebuie să le spunem că e bine, e foarte bine, drumul e bun. Îl găsiți, drum înainte vă urăm! Socrate a mai zis: „Hippias, uite ce gând mi-a trecut și-mi tulbură toată această înțelepciune: o lingură de aur e utilă sau e frumoasă?”. „Este și-și”. „Ești fantastic! Deci, frumosul e și util, Hippias”. Și tot așa îl duce pe Hippias până îl nebunește. Să spună tot felul de lucruri: totuși, ce e frumosul? Și o furnică e frumoasă, și fața de masă e frumoasă etc. Și acela se îneacă în ceea ce grecii numesc **aporia** – o gaură neagră care te absoarbe și nu mai poți să ieși. Asta pentru că Socrate îl ducea în alt plan existențial. El întreba ce este frumosul și acela răspundea ce e frumos. De la empirie, de la experiență la abstracțiune, la concept este un salt uriaș.

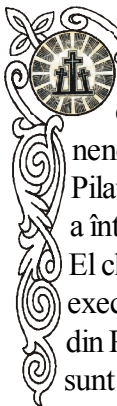
Socrate zice: „Vezi, Hippias, se

pare că noi nu cunoaștem frumosul, noi îl recunoaștem”.

Este primul pas care se face, în a recunoaște. Dialogul e mult mai amplu, el implică acolo faptul de potrivire. „Ceva se potrivește, Hippias. Că o înmormântare este frumoasă pentru noi, dar nu este frumoasă pentru zei. Sunt alte sisteme de referință. Frumosul este o potrivire între ceva, între ce este în noi și ce este afară sau ce este, Hippias?” . Deci, îl zăpăcește. Problema este că se face un salt între ce e frumos și ce este frumosul. Socrate este primul care vorbește de recunoașterea că noi avem ontologic în noi, existențial capacitatea de a recunoaște frumosul. Mai târziu, peste 500 și ceva de ani, alt filosof – Plotin – spune: „Ce văd este frumos, ce aud este frumos, dar astea unt lucruri măsurabile. Dar mai apare ceva nemăsurabil, cum ar fi sufletul. Noi percepem divinul din afară cu divinul din noi”. E un salt. Între Socrate și Plotin s-a întâmplat – în gândirea și în existența omenirii – un accident, o fractură care n-a fost observată. Pentru că această gândire elenistică, rațională, se regăsește în gândirea faustică a Occidentului. Pe ei îi interesează structura, harta: „România aderă cum spunem noi”, „Nu ne interesează cine sunt ăștia, ei trebuie să facă așa cum vrem noi, cum gândim noi”. Ei nu știu – conform gândirii lor – că un popor este o intimitate. N-au în reflexele lor ontologice că celălalt este o intimitate. Ei știu că acela trebuie să se alinieze, că trebuie să răspundă de niște reguli, să-l butoneze, să-l colonizeze... Iar eu știu că sunt un suflet.

Primul „Om frumos” este Hristos

Să vedem care este acest accident în care, după părerea mea, au rămas ancorați ortodocșii și mai ales ortodoxia românească – marele dar pe care ni l-a făcut Dumnezeu. E un accident care mută lumea și o transfigurează. Un administrator al Imperiului Roman, un fel de comisar european de azi (cum îl vedeți dumneavoastră la televizor pe aici pe la noi, care ne ia acum nouă tensiunea - România mai

are cinci stegulețe albe sau roșii. ...
 - și care discută cu ăștia de-ai noștri
 care fură de se sparg și zic că trebuie să facă ceva că e
 nenorocire ce-i acolo). Un administrator de genul acesta numit
 Pilat din Pont s-a întâlnit cu o altă existență; nici nu știa cu cine s-
 a întâlnit. Se numea Iisus Hristos. Și i-a spus: „De ce ai venit?”.
 El chiar nu vroia să-I facă nici un rău, era supus unor presiuni, el
 executa. Iisus spune: „Am venit să mărturisesc adevărul”. Pilat
 din Pont zâmbește cu reflexul grecesc în spate, pentru că romanii
 sunt moștenitorii grecilor, și zice: „Ce este adevărul?”. Și pleacă
 zâmbind... Nici n-a mai așteptat răspunsul. Hristos a tăcut. Din
 tăcerea aceea și din ignoranța lui Pilat din Pont se naște spiritul creștin și
 se naște poziția poporului român. Pentru că Pilat din Pont era interesat
 de ce este adevărul, adică o ducea 3 ani într-o discuție – ca exemplul
 dinainte, cu Hipias – și a ratat întâlnirea pentru că Hristos spusese de
 multe ori: „Eu sunt Adevărul”; „Eu sunt Ușa”; „Eu sunt Calea”. Și pentru
 prima oară în istoria omenirii „Ce e frumos?” se transformă în „Cine e
 frumos?”. Cine este frumos? **Primul „Om frumos” este Hristos.**
 Cea mai mare moștenire care ni s-a lăsat este aceasta.

Orice gest plecat din frumusețea creștină are totul în el. În
 primul rând omul frumos creștin scapă – spre nefericirea cercetătorilor
 – de măsurări. Toți cei care au intrat în incidența creștinismului, a
 acestei moșteniri a frumosului creștin sunt vii. Problema filosofică s-a
 pus așa: existăm pentru a avea? Nu. Existăm pentru a fi. Iar vin și
 spus: nu existăm nici pentru a avea; nici pentru a fi căci poți să fii
 greșit. **Existăm pentru a învia. Iar a învia este darul pe care ni
 l-a dat Hristos.**

Din punctul acesta de vedere „Omul frumos” a coborât printre
 noi. Sfântul Grigorie Palama zice „s-a înnoenit”. Fiți atenți ce expresie
 cutremurătoare. Adică și-a asumat cea mai vulnerabilă și cea mai
 perisabilă formă, cea mai trădătoare formă. „Înșelarea înșelătorului”,
 zice Sfântul Grigorie Palama. Adam L-a înșelat, El înșală înșelătorul.
 A luat forma cea mai supusă. Hristos nu s-a transformat, nu s-a înzei,
 că putea să vină sub formă de zeu, ci s-a înnoenit. Și de la

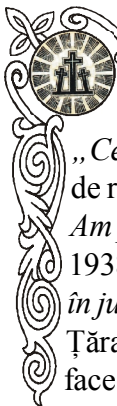
poziția vulnerabilității, perisabilității omului i-a arătat omului nemurirea și faptul cum se trece prin viață. Vorba *Sfântului Siluan Athonitul*: „*Dacă nu putem trăi creștinește măcar să murim creștinește*”. Dar acolo s-a arătat și cum se trăiește creștinește și cum se moare creștinește.

Omul frumos își asumă liber responsabilități

În contextul acesta, de la „ce e frumosul”, „ce este frumos” la „cine este frumos” omenirea s-a schimbat, dar s-a și împărțit. Din atitudinea hristică reiese actul de dăinuire a acestui neam, iese o respirație de dăinuire a neamului. Noi trăim în două Români: într-o Românie meschină, într-o Românie mizerabilă, marcată de oportunism, marcată de spirit și reflex de vasalitate, marcată de slugărnice, marcată de lipsă de demnitate, marcată de tot ce vreți dumneavoastră, confuzie etc. Și trăim subversiv într-o Românie frumoasă care a dăinuit și a transcens istoria datorită Bisericii Ortodoxe, o Românie care n-a făcut concesii, o Românie care n-a făcut compromisuri, o Românie care a existat în felul ei trainic. Această stare dublă de existență este diagnosticarea României prezente, de astăzi. Românul cunoaște o stare aproape schizoidă. Una este ceea ce este România implicată la nivel politic, la nivel de stat, la nivel economic și alta este România sufletească, România sufletelor noastre. Nu vedeți că poporul român nu mai apucă să se așeze sufletește în ceva? El nu mai are matcă. Mihai Eminescu spune că maica neamului românesc este Biserica Ortodoxă. Te duci la mama. Acum mama este lovită, ea este compromisă, este atacată prin forme brutale evidente sau prin forme homeopateice. Omul lăuntric creștin este atacat, este descurajat.

Există un fel al creștinului, al „omului frumos” care se pregătește pentru viața de dincolo. De asta, după părerea mea, „omul frumos” acordă mai mult timp lui Dumnezeu decât lumii în care trăiește, neignorând-o însă. Mare atenție!

Biserica creștin ortodoxă nu

este monofizită, nu-i așa cu capul în nori, o chestie, așa, spirituală...

Velimirovici, sfântul sârb, spune vizavi de poporul român: „Ce popor sfințit!”. Puneau recolta – apariția recoltei sau lipsa de recoltă - pe seama păcatului: „N-a fost recoltă anul acesta. Am păcătuît!”. Țăranul român întrebat de Ernest Bernea prin 1938: „Ce e viața?” a zis: „Viața-i viață, dar și multă nălucire în jur!”. Adică dacă-ți tai o mână te doare, dar în jur ești o taină.

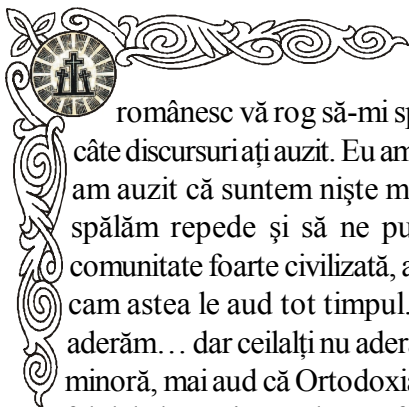
Țăranul român știe foarte clar. Țăranul român n-are nimic de-a face cu chestii din astea clare, raționale, de aici și până aici și măsurabile. Țăranul știe ce se poate măsura, țăranul știe ce aparține realității, dar știe și ce aparține lui Dumnezeu. u: Acest echilibru, acest dar extraordinar ne-a dat un privilegiu de o smerenie extraordinară. Spun de o smerenie pentru că niciodată poporul român nu a cunoscut sminteli de genul acesta, de infatuare națională, de infatuare mistică.. Nici, nici! Pornim cu Dumnezeu la drum, El făcându-și treaba. Este mare lucru pentru că „omul frumos” își asumă și este responsabil. Omul a fost creat cu o autonomie creatoare și cu libertatea de a alege.

Eu fac arta teatrului și tot în dialogul socratic este un dialog care se numește „Ion” (cu accent pe I). Socrate stă de vorbă cu un actor și zice: „Ce simți tu, Ioan, când ești acolo pe scenă?”. Și zice: „Eu nu mai sunt nimic, îl simt pe Zeus cum vorbește prin mine”. Deci, el era un vector de transmisie. Pe când, Dumnezeu te-a creat nu ca pe un canal de transmisie, ci cu o autonomie creatoare, ți-a dat posibilități creatoare. Dar ți-a dat posibilități creatoare nu ca să te trufești și să zici că tu ești ziditorul. Dacă ți le-a dat sunt datorită Lui. De aceea, pentru tot ce facem bine trebuie să-I mulțumim Lui. „Omul frumos” știe că are putere de la Dumnezeu, nu este puterea lui. „Omul frumos” știe că nu este un instrument al lui Dumnezeu. „Omul frumos” știe că este fiul lui Dumnezeu, că acesta este darul pe care i l-a făcut Hristos. Fiul are o independență, independența de a alege. I s-a dat libertate. „Omul urât” este trufaș. „Omul urât” este dezlipit de Dumnezeu. El își asumă chestia de ziditor, el își asumă chestia de

creator, el Îl pune pe Dumnezeu pe locul doi și ceea ce vedeți dumneavoastră în lumea de astăzi este o operă a omului trufaș, a omului despărțit de Dumnezeu. „Omul frumos” Îi dă lui Dumnezeu ceea ce este al lui Dumnezeu, își pune în spate cât poate să ducă și, o să râdeți: românul - fiindcă are o trăire creștină de o frumusețe extraordinară - nu-l încarcă pe diavol prea mult! Este responsabil. La Mănăstirea Petru Vodă o cucoană zice: „Uite, domnul Puric, au făcut poteca asta abia acum când a fost nevoie, dar până acum nu au făcut-o”, iar o babă zice: Pentru că diavolul a intrat...”. Atunci părintele Atanasie intervine: „Nu! Nu-l încarca pe diavol și nu-l nedreptăți! Nesimțirea lor!”. „Omul frumos” este responsabil în parohia lui. „Omul frumos” își asumă.

Frumusețea neamului

Există ceva în frumusețea românului care trebuie identificat. Trăim un timp de schilodire a nației din toate punctele de vedere, și din punct de vedere extern și din punct de vedere intern. Din punct de vedere intern toate bombele astea psihotronice se dau asupra neamului ca să-l inhibeze, să-l descurajeze. De 17 ani se face un bombardament sau se fac injecții din astea cu efect latent în care ție să-ți fie rușine că ești român, în care, mai nou acum, să-ți fie rușine că ești creștin. Adică ești intimidat, ești pus... Dar ce ești, dom'le? Ați auzit de eurodragoste? Europatriotism? Eu am auzit doar de euro. Chestia merge numai în bani. Nu se poate deplasa. Actul de identitate nu se poate deplasa. „Omul frumos” este cel care observă lucrurile astea, dar este și cel care le mărturisește. „Omul frumos” nu se adaptează în viteză. Cum spunea *Emil Racoviță*: „**Specia care se adaptează cel mai rapid este sortită pieirii**”. Adaptați-vă rapid la tot ce dauăștia și o să vedeți că pieriți din istorie! Nu înseamnă să fii Gică contra, înseamnă **să-ți vezi de rosturile tale și să adaptezi, nu să te adaptezi**. Să adaptezi ceea ce este bun la parohia ta, ce nu - afară! Dar nu tu interior să te adaptezi, tu ai lumea ta.

Despre frumusețea acestei țări și despre frumusețea neamului românesc vă rog să-mi spuneți și mie măcar în ultimii 17 ani câte discursuri ați auzit. Eu am auzit că suntem un popor nenorocit, am auzit că suntem niște marginali, am auzit că trebuie să ne spălăm repede și să ne pudrăm repede și să intrăm într-o comunitate foarte civilizată, am auzit că n-avem nici un merit. Eu cam astea le aud tot timpul. Am auzit tot timpul că trebuie să aderăm... dar ceilalți nu aderă. Am auzit tot timpul că e o cultură minoră, mai aud că Ortodoxia este o rămânere în istorie. Aud tot felul de lucruri. Dar despre frumusețea acestui neam nu aud. Pe vremea comuniștilor care au fost destul de șmecheri și confiscau toată chestia asta și vorbeau, s-a transformat naționalismul creștin ortodox în naționalism comunist cu „țărișoara mea”, cu fetișizări din astea. Acum, sub imperiul criticii, al spiritului critic, se distruge totul. Eminescu trebuie supus spiritului critic, e un biet poet romantic cu care să vedem ce mai facem. Voievozii sunt și ei pe acolo niște rătăciți care au supraviețuit în istorie. Deci, plecăm dintr-o dată dintr-o zonă abstractă, absurdă, pe care o suportăm 55 de ani și care se numește comunism, un fel de artificiu îngrozitor și intrăm în alt artificiu... Nu! Intrăm într-un haos care se numește tranziție, o junglă îngrozitoare și intrăm într-un alt artificiu care se numește Comunitatea Europeană. Dar viața mea unde este? Viața mea, sufletul meu, acela nemăsurabil, față în față cu Dumnezeu, unde este? Este în crucea aceea pe care a făcut-o în avion baba aceea și a zis că o face o singură dată și nu mai insistă. Acolo este sufletul. Și atunci te întorci la ceea ce este trainic și rezistent în această țară, la oamenii care au rămas cu demnitate și care sunt în smerenie și care tac. Dar tac cum a tăcut Hristos în fața ignoranței lui Pilat din Pont. Ce dialog putea să aibă El cu omul acela!? Ce dialog!?

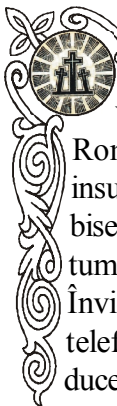
Noi nu mai suntem în stare să ne recunoaștem neamul, noi nu mai suntem în stare să ne recunoaștem virtuțile, noi ascultăm tot timpul ce note ni se dau din afară. Noi nu mai suntem în stare să ne recunoaște posibilitățile, valorile. Tot timpul se dau lecții din afară. Eu nu vorbesc de un îndemn la o țâfnoșenie din asta naționalistă: „Noi suntem

buricul pământului”. Doamne ferește! Să mă ferească Dumnezeu!

Poporul român, în esența lui, a fost ferit de așa ceva. Într-o conferință de la Craiova spuneam de *actul de identificare a neamului*. Un mare creștin ortodox, cum a fost savantul Simion Mehedinți, într-o perioadă de cumpănă prin 1940, recunoștea virtuțile ortodoxe atât de smerite și de tainice ale neamului acesta într-un context în care intelectuali de-ai noștri aveau concluzii și păreri despre poporul român care erau străine ființei: era Dumitru Drăghicescu care spune în „Psihologia poporului român” că noi suntem un popor marcat de supraviețuire; Mihail Ralea spunea că suntem chiar ateî, fără credință; arheologul Vasile Pîrvan, care a fost o mare somitate, spunea că la noi raportul cu creștinismul este unul de factură utilă. Acestea erau din interior. Iată câte poteci false în care Simion Mehedinți a intuit cine este poporul român, cine suntem noi. Spunea că la noi creștinismul s-a așezat pe o lume aproape precreștină. Zamolxe ne lăsase nemuritori. Sfântul Apostol Andrei vorbea unor ciobani care cu dragoste s-au încreștinat, nu cu sabia. Dragostea asta de Dumnezeu a ținut în pușcării (în pușcăriile comuniste) o dăinuire a neamului extraordinară. „Omul frumos” nu mai există în intelectualitatea română. „Omul frumos” există în poporul român undeva tainic. „Omul frumos” este cel ce se sacrifică, se jertfește cum s-a jertfit Mircea Vulcănescu în pușcărie pentru tânărul acela, cum s-au jertfit toți marii intelectuali creștini. Nu vorbesc de sacrificii și de jertfa Bisericii Ortodoxe; acesta este cu totul și alt lucru. Un părinte ca Arsenie Papacioc care a suferit prigoana, n-a avut trufia să spună: „Biserica am fost numai noi, cei prigoniți”, ci a zis: „Biserica Română a fost și cea care a existat cu infractorii aceia; a făcut botezuri, nunți, a subzistat cum a putut”.

Am fost de curând, pentru prima oară în viața mea, să văd o minune: Mănăstirea de la Râmreț. Este o minune și jertfa și sacrificiul prin care a fost făcută. Mă uitam cum erau răsadurile acelea puse acolo, pomii văruiți, stupii, o ordine care este dincolo de ordinea elvețiană și ordinea germană, e țărănească, românească de

cea mai bună calitate. Aceea e grădina Maicii Domnului. Închipuiți-vă că mănăstirea aceasta se extinde și ordinea din ea acoperă România. Ce țară frumoasă am avea! Dar la noi frumosul este insular pentru că mitocanul s-a extins, mârlanul care merge la biserică de formă, mitocanul care mimează creștinismul, de tip tumoră cancerigenă. El este între noi. Aprinde și el lumânări de Înviere și pe urmă fuge în jeep, dă muzica tare, vorbește la telefoane. În perimetrul Bisericii el este un ritualist. Când se va duce dincolo este masă de manevră, este electorat, e un cretinoid, care merge așa: lasă și pe Dumnezeu și familie și tot, numai să-i fie lui bine. Uitați-vă la gașca asta nenorocită care conduce. Țara este între mama soacră și nepot. Atât! Nu există celălalt!

„Omul frumos” are grijă de celălalt, „omul frumos” nu este resentimentar, „omul frumos” este darul lui Hristos... Dar suntem în situația în care „omul frumos” în România este ridicol, iubiți creștini. E penibil. Discursul meu de aici băgat în Parlamentul României este penibil, este absolut penibil. Cei de acolo cred că se scarpină în cap, se uită prin ziare, se mai uită pe dedesubt pe laptop, se joacă ca oligofrenii, n-au ei timp de așa ceva... Ei trebuie să ia, să fure, să căsăpească totul. Aaa! Îi vedeți cu lumânări în mână... Fac și ei electorat creștin, că vine mulțimea, că dă bine în fața mulțimii. Trăim vremuri de compromitere a limbajului creștin, a esenței creștine. „Omul frumos” este smerit, este discret. Ați văzut naștere mai smerită decât a lui Hristos? S-a născut cu trâmbițe și surle împărătești? Este smerit.

Cea mai mare trădare pe care o putem face în fața Bunului Dumnezeu acum o facem. Ni s-a dat acest dar al pătimirii, e un dar... pentru că „omul frumos” a învățat să transfigureze, „omul frumos” face din urât frumos; cel mai penibil și mai sinistru element de tortură – crucea – noi îl sărutăm și ne rugăm datorită lui Hristos. L-a transfigurat! **„Omul frumos”, din plămada urâtului, prin credință și prin iubire, transfigurează.** Tot ce a pătimit Hristos ne-a dat ca har să transfigurăm. Poporul român a pătimit nedrept, precum Hristos. N-am declanșat noi războaie mondiale, n-am umblat noi după

spațiul vital, n-am umblat după ideologie comunistă, nu umblăm după globalizare, nu facem comunități europene, ci ne vedem de treabă. Vin alții peste noi. Traumele ăștia nu le bagă în ecuație. Ei zic: „Ați fost la pușcărie 55 de ani; hai, repede, pieptănat, mușchi și alergați după noi”. Adică, matale nu ești responsabil de nimic, că am stat 55 de ani pentru că tovarășul Churchill s-a șters la gură cu un șervețel și apoi a scris cu pixul pe el: 90% URSS, 10% aliații [privind împărțirea influenței în Europa de Est: România, Bulgaria etc.]? Și Stalin, în vodca lui, a zis: „Harașo”. „Și ce fac cu acesta [cu șervețelul]?” „Păstrează-l tu”. L-a publicat și-n carte. ăștia nu sunt responsabili. ăștia sunt virgini din punct de vedere politic, sunt perfecți. Eu sunt vinovat că n-am fost atent. Eu, acum după ce am ieșit [de sub comunism], după brutele alea, după criminalii aceia odioși și am dat de alții, mai rafinați, eu trebuie să mă încadrez repede [în noua ordine]. Eu n-am mamă, n-am bunic, n-am nimic, n-am trecut. Probabil o să facem din mănăstiri turism. Facem turism! Hai să lăsăm tot ce ne-a dăruit neamul acesta deoparte de dragul utilului.

„Omul frumos” nu face așa ceva. „Omul frumos” nu este fast, nu e rapid. Un șef de trib aborigen i-a adus pe americani cu picioarele pe pământ. Era unul de la BBS care l-a întrebat: „What is your job?” (Care este profesia ta). Aborigenul i-a zis: „*Meseria mea este să-ți aduc aminte*”. Meseria poporului român, înainte de toate, este să le aducem aminte ce au făcut ei în istorie. Asta nu înseamnă resentiment. Repet: poporul român are o modestie și un fel de răbdare a chinului. ... eu cred că și în sine lui ar mai zice: „Lasă-i, mă, lasă-i în plata Domnului”. Dar, dacă tu accelerezi chestia asta, eu sunt dator să-ți spun ce ai făcut, sunt dator în fața lui Dumnezeu să-ți spun ce ai făcut. **Cea mai mare trădare acum o facem pentru că această patimă [suferință] care ni s-a dat să o trăim nu o transfigurăm în putere.** Hristos a pățimit cum n-a pățimit nimeni, de la umilință, de la tot, considerând că este Fiul lui Dumnezeu, știind lucrul acesta. Și, prin această pătimire, a luat puterea îndumnezeită de a intra în iad, de a rupe lacătele morții și de a învia într-o substanță superioară;

este alt trup, trupul învierii. În România nu trebuie „Imitatio Christi” ci să nu trădezi Hristosul din tine. Ți-am dat darul acesta ca prin patimă – dacă tot ai suferit – transfigurează, că poți!

Noi nu transfigurăm nimic, ne uităm istoria, ne uităm memoria, ștergem totul. Ne adaptăm într-un mod imbeciloid. Ne adaptăm fără nici un fel de scrupul ca să supraviețuim economic, să devenim niște instrumente, să ne autocolonizăm în familie. Cel mai mare păcat! Sunt sfinți la Aiud, la Gherla... putem da sfinți la export, putem sfinți lumea aceasta cu câți au murit în țara asta. Dar toate acum sunt ocultate. Memoria se infestază: dar știi că acela a fost securist? Îți leagă o tinichea. Cine? Niște pramatii care încă au dosarele pe acolo; niște neica nimeni, niște clone. Unde este Hristosul din tine? Ai pățimit? Ai forță de la Dumnezeu, stai în picioare și transfigurează lucrurile astea. Mărturisește! Pilat i-a zis lui Iisus că poate face orice cu el: să-L biciuiască, să-L umilească, să-L pună în țepi, în cui. Dar Iisus i-a spus: „Nu poți să faci nimic tu, totul ți s-a dat de la Tatăl Meu ca Eu să mărturisesc”. Ăștia nu pot să facă nimic, nimic. Ci ni se dă ca să putem mărturisi! Trebuie să mărturisim! „Memorialul durerii” se dă la 11.30 noaptea când doarme tot poporul. La prânz se dă „Mitocanul” în extensia lui pe Top Show; două broaște care vorbesc subcultural, cu o pațachină pe acolo... cu un limbaj suburban tot timpul în creier, în creier, în creier... populația României trebuie să fie furajată sub semne de genul acesta. „Lasă, dom’le, cu boșorogii ăia din pușcării și cu popii tăi și cu... lasă-mă în pace...”. Ăștia nici emisiuni spirituale nu știu să facă. Ăștia și când filmează o biserică o greșesc, nici nu știu ce înseamnă spațiu liturgic, nici nu știu ce înseamnă biserică. Ăștia sunt ca diriginta mea din liceu care m-a pedepsit când am cerut pomană. Era biserica vizavi de liceu și mi-a zis o babă: „Mamă, vrei niște colivă?”. „Da”. Eram UTC-ist și mi-a zis diriga: „Cum e posibil ca tovarășul Puric numărul 426 să ia pomană? Ești sărac, tovarășe?”. Zic: „Da, doamnă. Sunt sărac sufletește. Aveam nevoie de ochii babei, de mila ei”.

Te întoarce Dumnezeu prin câte-un lucru... În lumea asta grăbită, în lumea asta accelerată, de fast-food, mergeam într-un București gri, ploios, nenorocit, alergam și, o băbuță, care abia se târa pe drum – ea avea timp – a zis: „Maică, ce scrie acolo?”. Am zis: „Lasă-mă că sunt obosit, grăbit, ce vrei?” – cu nervii omului contemporan. „Uite, scrie acolo: fast-fod, ce e aia?”. „Nu-i fast fast-fod, e fast-fud”. „Și ce înseamnă?”. „Înseamnă să mănânce repede”. Băbuța se uită la mine cu niște ochi albaștri și zice: „De ce, mamă?”. M-a potolit băbuța; am luat-o agale, are dreptate, s-a milostivit Dumnezeu de mine și a zis: „Puric e grăbit. Trimite-i un semn”. Îți dă Dumnezeu, trebuie să vezi, să recunoști. De asta spun eu că este învățarea inversă: înveți înapoi de la o băbuță sau înveți de la copil.

Este o poveste creștină deosebită care spune că era un clown la curtea regelui. Și clownii – nebunii regelui – aveau voie să spună orice. Mai mâncau bătaie, dar ei spuneau adevărul. Acest clown era tolerat. Într-o zi regele îi face cadou un baston de aur și regele îi spune: „Să dai acest baston celui care este mai nebun decât tine, dacă-l vei găsi vreodată”. Nebunul curții stă pe acolo, mai trăiește încă 30 de ani și la un moment dat regele se îmbolnăvește rău de tot. Era pe patul de moarte. Clownul vine și-l întreabă: „Maiestate, vă e rău?”. Regele spune: „Nu mi-e rău, mor”. „Vai, Maiestate, ce rău îmi pare! V-ați pregătit?”. „Cum să mă pregătesc?”. „De drum. Vă duceți dincolo, nu v-ați pregătit?”. „Nu”. „Trebuia să vă pregătiți tot timpul vieții”. „Nu m-am pregătit”. „Poftim bastonul”. Acesta este sensul creștin. Unde alergi așa? Câți ani trăiești? Unde te duci așa de nebun, ești Ferrari în viața ta? În sensul acesta poporul român este încercat. În sensul acesta trebuie o coagulare de conștiință și de trăire creștină, lucidă, firească, adevărată, normală, un act normal de demnitate.

Urâtul (diavolul) deghizat în frumos

Sunt foarte multe lucruri de explicat, sunt foarte multe lucruri de antropologie culturală, de antropologie politică pe care aş putea să mă extind acum să vi le spun. Nu mi-am permis să fac acum o disertaţie care să nu fie lucrătoare, ci am venit să vă mărturisesc ceea ce mă doare vizavi de neamul meu. Să ştiţi că nu avem aceeaşi experienţă ca neamuri [în materie de „frumos”]. Există un **frumos al păgânului**, care este animist, panteist (aşa vedem un copac frumos, pe Dumnezeu, un peşte etc.); există un **frumos al omului renaşterii**. Ştiţi care este diferenţa între o icoană pe care o vedeţi la mitropolie sau într-o bisericuţă oriunde ar fi şi o icoană renaşcentistă italiană? Când intră acolo, italianul zice: „Uite, un Rafael”. Când intră ţăranul român zice: „Uite, Maica Domnului”. Ne pare rău, suntem alţii... Arta renaşcentistă este foarte frumoasă, dar în materie de credinţă este psihologizantă.

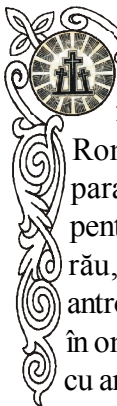
Nu ştim cine suntem sau am fost obligaţi să nu ştim cine suntem şi, de aceea, apar aberaţii de genul „scoaterea icoanelor din şcoli”. Există **frumosul umanistului** care este raţiunea; raţiunea salvează totul, raţiunea te mântuieşte. Există **frumosul comunist**, al omului te tip socialist. Există **frumosul de tip european**, al omului european. Spune Sfântul Ioan Teologul că înaintea înfricoşatei judecăţi vor fi semne şi semnele sunt climaterice, sunt geografice, dar cele mai cumplite sunt cele de sminteală ale sufletului. Asistăm la ceea ce aş putea numi marea deghizare. **Diavolul se deghizează în frumos**: „Lasă-l pe Dumnezeu, am eu grijă!”- umanismul comunist: grija faţă de om, să facem totul. Care totul? Eu, totul... Ceauşescu vorbea aşa: „Români, maghiari, germani şi de alte naţionalităţi”... în subconştient îi dădea afară. Nu-l ascultau mâinile, se mişcau şi-n sus şi-n jos. Chinezii spun că atunci când oamenii mint, mâinile spun adevărul. „Dumnezeu ne-a dat limba ca să ne ascundem gândurile”, spunea primul ministru chinez .

Există frumosul comunist, există idealul european. Îi vedeți pe ăștia cum aleargă să fie europeni? „Măi, dar maică-ta-i la Slobozia născută”. „Lasă-mă, domnule, în pace!”. O babă a fost întrebată la televizor (e sfântă baba): „Ce e gripa aviară?”. A zis baba: „Sunt doi oameni în alb care-mi omoară găinile”. Baba are dreptate! Are ochi duhovnicesc, a văzut clar. Ăștia ne căsăpesc la găini ca să-și vândă ei găinile. M-ați înțeles? Are dreptate! E ochi. Vede. Scanează. Perfect. Nu te joci cu așa ceva. Cu talpa țării nu te joci niciodată, că-i suferindă, a văzut multe. I-a zis-o, i-a căzut microfonul ăluia din mână. El se aștepta să-i vorbească de viruși... Pe urmă la Actualități vorbesc ei de viruși... Omul este deghizarea diavolului în frumos, este omul care te mântuie, te mântui prin dreptul socialist, etica și echitatea socialistă; te mântuiesc prin drepturile omului. Unde erau drepturile omului când noi eram în pușcării sau în ghetou cu nenorociții ăștia? Unde sunt drepturile omului din 1989 până acum, când țara asta a fost privatizată de nenorociți și poporul moare, pensionarii sunt condamnați să moară în garsonierele lor, clasa medie este făcută praf, iar tineretul fuge. Numai în Iași sunt 11.000 de familii fără părinți, că sunt la căpșuni. Unde sunt drepturile omului? Dar și în nenorocirea asta Biserica a reușit să-i țină aproape, prin Sfântul Duh. Eu am fost în atâtea țări ale lumii și am văzut români care au plecat cu Biserica în spate după ei, în inima lor. S-au dus acolo și au rămas cu un dor mai mare, cu un dor înfiorător, care, în comunitatea lor își fac rostul. Am văzut și lepre și lichele etc., dar eu vorbesc de românul autentic, care știe să se gospodărească fără sprijin din afară, fără burse.

Să nu fiu înțeles greșit! Nu sunt împotriva Comunității Europene. Comunitatea Europeană poate să aducă în haosul legislativ și juridic, în jungla asta ordinară în care trăim, foarte multă ordine pentru că au o experiență extraordinară în ceea ce privește statul ca organism politic, au o civilizație juridică și administrativă. În materie de spirit e invers. Ei ne civilizează, noi îi spiritualizăm dacă vor... Pentru că eu nu pot – vorba lui Soljenitîn – să le fac bine cu sănătatea mea la boala lor, nu am cum. A

vedea foarte clar raportul cu

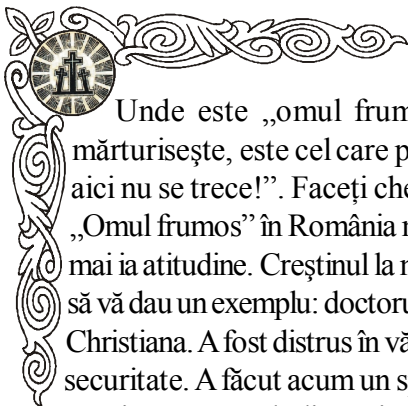
celălalt este treaba pe care trebuie să o facă acum românul. „Omul frumos” lucrează pe cont propriu, cu Dumnezeu deasupra. România are nevoie de „omul frumos”, trebuie să pună în paranteză o clasă politică care nici măcar nu trebuie judecată pentru că este de tip sechelar (nu pot să facă – nu că vor să facă rău, ci nu știu altceva). Ași observat următorul lucru de antropologie a urâtului; nu numai faptul că diavolul se deghizează în om frumos, ci se face un lucru mult mai parșiv: te învecinează cu anormalul, ți-l pune lângă gard. Astfel, minciuna nu înseamnă opoziția adevărului, ci minciuna înseamnă alternativă. Urâtul nu înseamnă diferență axiologică față de frumos, ci alternativă. Vreți să vă spun care este cea mai stupidă emisiune care mi-a fost dat să o văd la televiziunea română? „Cel mai român dintre români”. Știți că e câte o mătușă isterică ce întreabă pe nepoțel: pe cine iubești tu mai mult, pe mămica sau pe tăticul? În capul copilașului se face o nebuloasă pentru că acolo este o taină neidentificabilă. Care-i cel mai român dintre toți românii? Iată un act de schilodire! Cum? Valorile sunt puse – spune Goethe – pe verticală. Marile valori însă, sunt puse pe orizontală. Adică, muzică poate să-ți facă Mozart, Hendl, Bach – sunt toți pe aceeași axă. În clipa în care tu ai pus pe aceeași axă noi valori. . . v-ați uitat ce scria acolo: „Cel mai mare român: Mihai Eminescu, Guță, Constantin Brâncuși, Adrian - copilul minune” – asta înseamnă sminteală, s-a rupt ierarhia, s-a rupt cadrul axiologic. De aici nu este decât un pas ca religia creștină ortodoxă, prin contaminare, să devină o alternativă.

E un paradox: Hristos n-a îmbrățișat pe toată lumea. Buda da. Hristos a dat cu biciul atunci când a trebuit să scoată din templu. Hristos n-a îmbrățișat fariseii. Este o alergie totală în fața unor asemenea incubări de microbi. Și, iată, vedem un urât care defilează ca alternativă la frumos. Vă dau un exemplu clar: cât s-au chinuit șmecherii ăștia să depenalizeze și să dezincrimineze insulta și calomnia. Ziariștii erau înainte pedepsiți, aveau o răspundere în cazul că insultau un om politic sau îl calomniau. Acum s-a tăiat chestia asta. Oamenii spun: ce libertate parlamentară extraordinară, îi lasă să înjure, să

se insulte, nu mai e nici un efect pentru că s-a ajuns la concluzia că demnitatea umană nu se poate plăti în bani și personalitatea, când este jignită, nu se mai poate recupera. Asta este înfundătura societății civile, a statului civil. Nu există sentimentul de iertare, de pocăință, astea au dispărut pentru că astea revin Bisericii. Neavând o lege pentru chestia asta, insulta este liberă. Lumea se păcălește și zice că e un pas democratic. Nu! Cei care au pus mâna pe putere sunt atât de siguri că nu-i mai interesează. Din contră, un om insultat la televizor – un om urât, un jegos, o lepră din asta – din asta este ajutat, insulta îl ajută. Numai pe omul cinstit îl doare nedreptatea, numai pe omul curat. De acum încolo oricine poate să insulte pe oricine. Este unul din cele mai parșive lucruri care s-au întâmplat vreodată. Nimeni nu mai este tras la răspundere că nu avem punct penal. Dacă eu fac o insultă publică față de cineva n-are cum să mă tragă la răspundere pentru că nu se poate măsura chestia asta în bani. Asta înseamnă statul necreștin. El a încercat să își gestioneze lucrurile pe cont propriu, să-L înlocuiască pe Dumnezeu cu o etică și o morală civilă, iar morala civilă a dat de această înfundătură. Ați observat?, în răsturnarea valorilor, că **ignoranța a devenit valoare**? L-a întrebat pe unul: „Ai fost la teatru?”. „Nu”. Era în spate cu Teatrul Național. „Și clădirea aceea din spate ce este?”. „Intercontinentalul că sunt apropiate”. „Nu, cealaltă, mai mare!”. „Nu știu, habar n-am!”. „E Teatrul. Ai fost?”. „Nu”. „Știi cine a fost Caragiale?”. „Nu” și râdea prosteste.

Dacă vă duceți acum în învățământ o să vedeți că tinerii sunt atât de veseli, parcă sunt tineri americani. ... că nu știu... **Nu știu și sunt veseli**. A dispărut rușinea. Insulta a devenit un lucru extraordinar. Sunt revistele astea care fac umor; nu fac umor, fac bășcălie. Îi iau pe mediocrii ăștia și prin insultă și prin bășcălie îi ridică și-i bagă în centru. Mediocritatea nu are șanse să ajungă ființă publică decât prin scandal. Academicianul Grigorie Moisil spunea că atunci când se ceartă doi academicieni nu află nimeni, dar când se ceartă două mahalagioaice află tot Bucureștiul.

Iată lucruri făcute de omul
urât, iată cum se urâtește frumosul.

Unde este „omul frumos” în România? Este cel care mărturisește, este cel care poate să spună ca la Mărășești: „Pe aici nu se trece!”. Faceți chestia asta la dumneavoastră acolo. „Omul frumos” în România nu prea mai există pentru că nu prea mai ia atitudine. Creștinul la noi a devenit o chestie de formă. Am să vă dau un exemplu: doctorul Pavel Chirilă a făcut spitalul creștin Christiana. A fost distrus în văzul creștinilor din România de către securitate. A făcut acum un spital de o frumusețe extraordinară, creștin, în care pe boli terminale doctorul este asistat de duhovnic ca să ai grijă de suflet. El este excepție, este marginal, abia trăiește financiar. Regula este *omul-instrument*.

Experiența Occidentului este diferită de experiența României. Occidentul a cunoscut o experiență creștină de tip instituțional care s-a ratat prin violență, prin cruciade – eu am mai spus că ei au fost cruciați, noi am fost crucificați – și a ajuns, prin inchiziție și prin războaie religioase la un fel de **totalitarism creștin**. Omul occidental a evadat, s-a rupt cu protestantismul și a evadat pe urmă în societatea civilă. Montesque a zis: statul este independent, el va gestiona de acum încolo. Numai că statul a desființat creștinul și a creat cetățeanul. Creștinul era responsabil în sistemul respectiv, vizavi de Biserică, de morala bisericească, iar cetățeanul este obligat de morala și de etica statului. Dar, între timp, statul a devenit **stat totalitar**. Și atunci cetățeanul iarăși s-a scuturat și acum, în sistemul european, **statul este un arbitru** pentru cetățeanul devenit individ cu scopuri particulare. Grupuri de indivizi cu scopuri particulare sunt arbitrate de către stat. Acești indivizi își creează o etică. Etica este de tip circumstanțial. Etica este de tip orizontal; adică, eu coexist în căprăria mea cu acesta, cu acesta, cu acesta pe scopuri și pe interese. Foarte bine! Este individ. Morala este de tip circumstanțial, nu mai sunt valori ca să poți zice: aici este răul, aici este binele. Nu mai sunt fixate valorile. Vă dau un exemplu: în raportul de tip democratic fiu-tată, copilul poate să-și reclame tatăl (nimeni nu spune că acest lucru

nu poate fi făcut în caz de abuz). Dar ce schilodire s-a întâmplat din punctul acesta de vedere în mentalitatea copilului... *Raportul acesta de tip democratic distruge ierarhii încetățenite firesc în istorie: raportul cu părinții, raportul cu profesorul.* Uitați-vă la democratizarea raportului elev-profesor: elevii nu dau doi bani pe profesor. Asta este o distrugere. Tu distrugi ceea ce este natural. Iar natural este ierarhia.

După experiența aceasta, a individului, care, pe grupurile lui, este arbitrat de stat se ajunge la **economia de supermarket, transnațională** în care *individul devine un instrument*; tu te naști ca să muncești aici, ca o albină, pe fagure... Nu mă interesează destinul tău. La chestia asta se opune o experiență a României care sună așa: am fost creștinați, am dus istoria în niște urgii îngrozitoare, am avut o traumă imensă cu sechele uriașe – care s-a numit comunismul, unde creștinii au fost sacrificați, maltratați și au ieșit cozile de topor. Iar acum trăim o perioadă de ghetou neocomunist în care poporul român s-a împărțit între cozi de topor și martiri. Fiecare individ din neamul acesta care trăiește acum, aici, în condițiile astea e în felul lui un martir. Fiecare creștin din România care crede într-adevăr în Dumnezeu este un martir în contextul în care vede țara deprimată. Și atunci noi avem alte experiențe: pe mine m-a mântuit Biserica, eu am traversat această teroare a istoriei prin intermediul Bisericii și dumneata vrei să mi-o confiești sau vrei să mi-o diluezi. Dumneata vrei să-mi rupi mie raportul cu Dumnezeu cum ți l-ai rupt tu singur. Dacă tu ți l-ai rupt singur, fiind de pe altă lume, nu-mi băga mie reflexele astea. Și atunci vorbim de intimitatea experienței și de raportul nostru cu Dumnezeu. Nu avem experiența lor. Suntem alții. De aceea, ce aveți bun trebuie să luăm, ce nu aveți bun nu se poate lua. Noi avem aici un alt metabolism. Suntem alții! Asta trebuie să înțeleagă. Nu un act de sincronizare rapidă, nu un act de aderare rapidă. Nu vedeți căăștia s-au tâmpit? Dau în „Miorița”, ne iau oile în loc să ne ia lupii. A trebuit să se adune ciobanii în conferință (eu mi-am făcut cruce când am auzit!) să vadă cum e cu normele europene. Cu normele

strică pentru că nu-ți mai poate găti gospodarul. Datorită normelor europene eu nu mai pot merge la mănăstire să mănânc o mâncare făcută de monahi că nu are normele europene.

Din aceste motive trebuie să-i diagnosticăm foarte bine, să le vedem reflexele lor colonialiste și să le spunem: Da. Identitatea mea subscie la chestia asta. Ce este bun trebuie făcut. Dar să nu-mi spui mie de o societate civilă pe care o folosești ca scut ca să-ți bagi o ideologie sinistă pe dedesubt. Societatea civilă nu este paravan pentru mizeriile pe care vrei să le bagi în țară. Odată, musulmanii, când atacau o cetate creștină, s-a îmbolnăvit unul de ciumă și s-au îmbolnăvit mai mulți de la el. Și îi catapultau dincolo, în cetatea creștină, să facă și ei ciumă. Așa și acum, îmi catapultezi mie tot felul de „ciumați” în cetate. Sunt bolnavi psihic. Comunismul lucra înainte cu torționari care erau toți bolnavi psihic. Un om normal nu poate să-l terorizeze pe altul. Un om normal, cu gândirea limpede, nu poate să-i ia mâinile să i le strângă (un român unui român), să facă bestialitățile care s-au făcut. Cum ar fi ca după acest discurs eu să mă transform într-o bestie. Peste 2 ani să devin torționar. Vă dați seama că a fost o traumă, a fost ceva cumplit, că nu numai la noi s-a întâmplat lucrul acesta. Peste tot unde vedeți, peste tot în est a fost un experiment. A fost un experiment făcut pe o populație; de ce nu l-au făcut la ei? De ce nu au făcut comunismul ei la ei acolo în grădină și l-au făcut la noi? Și după ce m-ai scos schilodit, nenorocit, tu-mi spui mie că nu am 1,80 m și nu alerg 100 m garduri? Este o chestie de tupeu, este o chestie de lipsă de credință fundamentală. □: Și conflictul cu lumea musulmană este tot din lipsă de credință. Un mare sociolog american Huntington spune de „ciocnirea civilizațiilor”. Dar dacă ești civilizat de ce să te ciocnești, mă? Cum să te ciocnești, mă, dacă ești civilizat? Primul lucru al omului civilizat este înțelegerea. *Părintele Stăniloae* zice taman invers pentru săracul acesta: „*Poporul român este punte între civilizații*”. Aia se ciocnesc, iar noi suntem punte... suntem alții. Și atunci din rostul acestui lucru trebuie să ne declinăm dimensiunea firească interioară, normală. (Alba Iulia, 29 martie 2007)

Lucrul care trebuie

Cercetarea de sine

Corneliu C.

„Să se cerceteze omul pe sine și așa să mănânce din pâine și să bea din pahar”. (I Cor. 11, 28)

„Cercetați-vă pe voi înșivă dacă sunteți în credință; încercați-vă pe voi înșivă”. (II Cor. 13, 5)

„Iar fapta lui însuși să și-o cerceteze fiecare...”. (Gal. 6, 4)

Ești un creștin adevărat sau ești un creștin doar cu numele?

Epistola întâi sobornicească a lui Ioan îți pune la dispoziție două teste prin care te poți evalua dacă ești creștin adevărat.

Testul doctrinar:

1. Îl mărturisești tu pe Hristos?

Convingerile pe care le ai cu privire la Hristos vor arăta dacă ești creștin sau nu. A mărturisi înseamnă a spune același lucru. Spui tu același lucru despre Hristos pe care pe care îl spune Dumnezeu despre El în Biblie? Dacă tu spui: „Sunt creștin, dar nu cred că Hristos este Dumnezeu”, atunci tu nu spui același lucru pe care îl spune Dumnezeu. Tu nu-L mărturisești pe Hristos.

„Cine este mincinosul, dacă nu cel ce tăgăduiește că Iisus este Hristosul? Acela este antihristul, cel care tăgăduiește pe Tatăl și pe Fiul. Oricine tăgăduiește pe Fiul nu are nici pe Tatăl; cine mărturisește pe Fiul are și pe Tatăl” (I Ioan 2, 22-23).

„Oricine crede că Iisus este Hristos, este născut din Dumnezeu...” (I Ioan 5, 1).

A fi creștin este o chestiune de mărturisire sau asentiment că Iisus este Hristosul.

2. Îți mărturisești păcatul?

Un creștin spune același lucru despre păcat ca și Dumnezeu. Dacă spui că ești creștin, dar nu-ți recunoști păcatul, nu poți fi crezut că ești creștin.

„Dacă zicem că avem împărtășire cu El, și umblăm în întuneric, mințim și nu săvârșim adevărul. Dacă zicem că păcat nu avem, ne amăgim pe noi înșine și adevărul nu este în noi” (I Ioan 1, 6-8).

„Dacă mărturisim păcatele noastre, El este credincios și drept ca să ne ierte păcatele și să ne curățească pe noi de toată nedreptatea. Dacă zicem că n-am păcătuit, Îl facem mincinos, și cuvântul Lui nu este în noi” (I Ioan 1, 9-10).

Testul moral:

1. Asculți de Cuvântul lui Dumnezeu?

„Și întru aceasta știm că L-am cunoscut, dacă păzim poruncile Lui” (I Ioan 2, 3).

Ascultarea de Domnul nu este legată de lege sau de teamă, ci e legată de iubire.

2. Îi iubești pe ceilalți?

„Cine iubește pe fratele său rămâne în lumină” (I Ioan 2, 10).

3. Iubești lumea?

Prin lume înțelegem sistemul nelegiuit al lumii, lumea păcatelor, nu persoanele individuale.

„Nu iubiți lumea, nici cele ce sunt în lume. Dacă cineva iubește lumea, iubirea Tatălui nu este întru el. Pentru că tot ce este în lume, adică pofta trupului și pofta ochilor și trufia vieții, nu sunt de la Tatăl, ci sunt din lume.” (I Ioan 2, 15-16).

„N-ați făcut voi, oare, în gândul vostru deosebire între unul și altul și nu v-ați făcut judecători cu socoteli viclene?” (Ioan 4, 4)

Un creștin adevărat a învins lumea și nu mai este îndrăgostit de ea.

„Pentru că oricine este născut din Dumnezeu biruiește lumea, și aceasta este biruința care a biruit lumea: credința noastră. Cine este cel ce biruiește lumea dacă nu cel ce crede că Iisus este Fiul lui Dumnezeu?” (I Ioan 2, 4-5)

Cercetează-te în lumina Cuvântului lui Dumnezeu și vezi dacă ești pe Calea Vieții. Sfințește-L pe Iisus Hristos Ca Domn în inima ta.

„Și aceasta este mărturia: că Dumnezeu ne-a dat viață veșnică, și această viață este Fiul Său” (I Ioan 5, 11). „Cel ce are pe Fiul are viața; cel ce nu are pe Fiul lui Dumnezeu nu are viața” (I Ioan 5, 12).

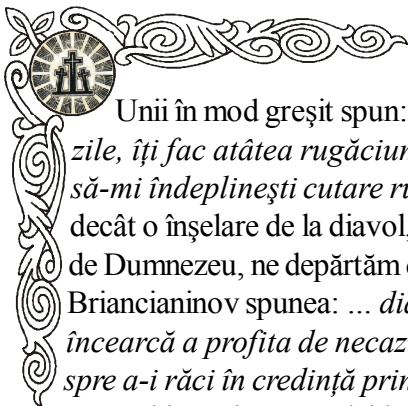
Posturi necanonice

Ieromonah Eftimie Mitra

Dintre posturile practicate greșit de către unii creștini, se întâlnesc mai des: „postul soarelui”, „postul Maicii Sfinte”, „postul Sfântului Nicolae”, „postul Sfântului Mina”, postul Sfântului Modest”, „cele 12 vineri”, „postul zilei de naștere”, „post pentru ajutor în viață” și multe altele care nu au nici o bază canonică și istorică în Sfânta Tradiție a Bisericii Ortodoxe, ci doar în tradițiile populare¹. Acestora li se mai spun și „posturi băbești” căci sunt născute din părerile proprii ale unor femei bătrâne lipsite de cunoașterea corectă a canoanelor și învățăturilor bisericești.

Posturi necanonice sunt și cele ale lui „Anton de Padova” sau ale „Sfintei Rita” și altele care, asemeni celor amintite mai sus, nu au temei canonic nici la Sfinții Apostoli și nici la Sfinții Părinți ai creștinismului primelor veacuri. Aceste posturi au luat ființă în Apus și sunt străine de învățătura Bisericii Ortodoxe.

Atât în posturile născute din tradițiile populare, cât și în cele practicate în Apus găsim unele lucruri comune. Dacă vrei să ți se îndeplinească o dorință postești anumite zile și spui oarecare rugăciuni de câteva ori, în funcție de cerințe. Oare nu e acesta un mod de a-l ispiti pe Dumnezeu? Adevăratul post creștinesc este acela de a te înfrâna în scopul desăvârșirii vieții și a te apropia astfel de Dumnezeu din dragoste față de El și nu de a te folosi de bunătatea Lui.

Cu Dumnezeu nu se negociază.

Unii în mod greșit spun: *Vezi, Doamne, îți postesc atâtea zile, îți fac atâtea rugăciuni sau alte ritualuri, iar Tu te rog să-mi îndeplinești cutare rugămintă.* Aceasta nu e altceva decât o înșelare de la diavol, prin care în loc să ne apropiem de Dumnezeu, ne depărtăm de El. În acest sens Sfântul Ignatie Briancianinov spunea: ... *diavolul și slugile lui, ocultiştii, încearcă a profita de necazurile și necunoaşterea creştinilor spre a-i răci în credinţă prin superstiţii*². Omul, devenit superstițios, își pune nădejdea în anumite rânduieli și evenimente, și nu în credința curată în Dumnezeu. E ca și cum ai duce șapte prescuri la șapte biserici, dar n-ai face nimic pentru a-ți schimba viața.

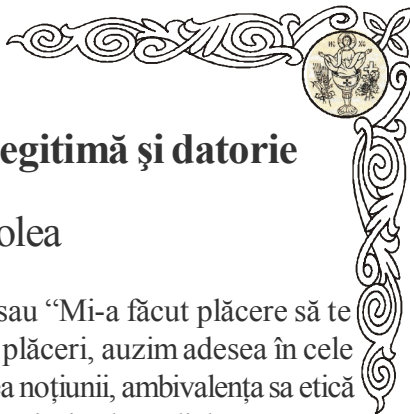
În aceste „posturi” amintite mai sus, pe lângă tendința spre superstiție, întâlnim și unele contradicții cu învățăturile Sfinților Apostoli și ale Sfinților Părinți. Aceste posturi (necanonice) nu sunt acceptate de Biserică.

(NOTE)

¹ În acest sens e necesar să se facă o distincție între Sfânta Tradiție a Bisericii, ce a fost statornică de Sfinții Apostoli și ucenicii acestora Sfinții Părinți (care e aceeași în toate Bisericile Ortodoxe din lume) și tradițiile locale populare născute din superstiții și alte influențe străine de învățătura Bisericii (și care diferă de la o zonă la alta).

² Vezi „Experiențe ascetice” de Sfântul Ignatie Briancianinov.

Plăcerea -

Între păcat, aspirație legitimă și datorie

Anda Solea

“Călătoria a fost o plăcere”, sau “Mi-a făcut plăcere să te revăd”, dar și “și-a irosit viața în plăceri, auzim adesea în cele mai variate contexte. Complexitatea noțiunii, ambivalența sa etică și avatarurile filozofice și literare ne-au incitat la studiul ce urmează.

Dicționarul explicativ al limbii române definește plăcerea ca pe o “stare afectivă fundamentală, determinată de satisfacerea unor tendințe, a unor cerințe vitale; un sentiment de mulțumire provocat de ceva care satisface gustul sau dorința noastră; un răspuns la mulțumirile exprimate de cineva; în fine, plăcerea este sinonimă și cu distracția, desfătarea, iar Dicționarul Larousse citează sintagma “plăcere a simțurilor”, care desemnează mai ales satisfacția sexuală.

În lucrarea de față ne propunem o abordare filologică a termenului, urmată de o analiză a accepțiunilor și conotațiilor cuvântului în literatură și filozofie, prezentate, pe cât posibil, în diacronie: ne interesează evoluția termenului din Antichitate până în zilele noastre și mai ales versatilitatea lui: acum *condamnat și proscris*, acum repus în drepturi sau chiar ridicat la rangul de *sens al vieții*. Ne va preocupa de asemenea dacă și în ce măsură s-ar putea pune semn de egalitate între **plăcere și fericire**, iar în final vom încerca să enunțăm propriile considerații asupra subiectului tratat..

Cum ființa umană este esențialmente dependentă de nevoi, plăcerea ar fi numele generic al satisfacerii unei nevoi fizice, afective sau intelectuale, sau al exercitării armonioase a unei funcții vitale. Încercăm senzația de plăcere atunci când o nevoie (poate fi și un capriciu) este satisfăcută, atunci când acționăm în sensul unei înclinații care ne este proprie. Plăcerea este mai mare sau mai mică, mai mult sau mai puțin intensă, după importanța nevoii și după

gradul de satisfacere a acesteia. Plăcerea are un mare număr de sinonime, desigur imperfecte, care desemnează diferențe mai mult sau mai puțin subtile în experiența satisfacției: *bucuria, fericirea, beatitudinea, euphoria, extazul, voluptatea, încântarea*.

În urma unei analize empirice a noțiunii de plăcere, observăm ca ea nu este numai rezultatul satisfacției sexuale, ci și al uneia afective sau intelectuale, dar în general cuvântul trimite mai ales la simțuri și la tot ce ține de latura materială, instinctuală a ființei umane. De-a lungul istoriei, plăcerea a exercitat o mare forță de atracție, dar și de respingere.

În Antichitate, ea este susținută de **hedoniști**, care pretind că “arta de a trăi constă în a te bucura cât mai mult în fiecare clipă prin plăceri ale simțurilor și ale intelectului.”¹ Acest “carpe diem” al anticilor va fi preluat și dezvoltat de umaniștii renașcențiști.

Prin contrast cu hedoniștii, **epicurienii** puneau accent pe dobândirea unei plăceri durabile și pe evitarea durerii, subliniind rolul prudenței și al disciplinei în atingerea binelui suprem: calmul sufleteșc (ibidem). De altfel Epicur definește plăcerea ca pe “absența suferinței din corp și a tulburării din suflet”², deci ca pe o stare de bine fizic și interior, care durează. Spre deosebire de viziunea optimistă și echilibrată a hedoniștilor și a discipolilor lui Epicur, **Platon** vede deja în plăcere « momeala răului »³, pe “cel mai mare dintre impostori”⁴, iar **Epictet**, “o nadă a răutății, care, pusă înaintea unui suflet lacom, îl atrage ușor în unda pieirii”⁵, anticipând astfel atitudinea medievală creștină față de plăceri, în general, față de cele ale simțurilor, în special.

“În secolul XV, în Franța și Italia se organizau autofdăfeuri colective, în care, pe ruguri de plăcere, bărbații și femeile, de bună voie și în semn de renunțare la formele vanității, aruncau în flăcări cărți de joc, cărți, bijuterii, parfumuri”.⁶ La sfârșitul **Eului Mediu**, aceasta trebuia să amintească muritorilor lipsa de însemnătate a plăcerilor omenești în comparație cu însemnătatea acelor care îi așteptau lângă Dumnezeu..⁷ (Bruckner, p.15).. “Orice bogăție care nu

e Dumnezeu e pentru mine săracie”, scria fericitul Augustin.”Dublă anatemă aruncată plăcerilor “, remarcă Bruckner : sunt rizibile în comparație cu beatitudinea care ne așteaptă în Cer și oferă imaginea unei permanențe care nu aparține decât ordinii divine. Reprezintă răul infinit al concupiscentei, imagine inversată a fericirii cerești.⁸ Marea crimă, considerau medievalii, nu este de a ne lăsa tentați de fructele lumii, ci de a ne lega de ele, de a ne face robi lor, încât să uităm legătura fundamentală cu Dumnezeu și scopul central al existenței, speranța unei vieți veșnice.

Barnes arată și el că scopul omului medieval, mobilul tuturor creațiilor sale, începând cu cântecele de gestă și terminând cu catedralele gotice, a fost, **nu fericirea ci mântuirea**, și apreciază că ideea noastră modernă de fericire li s-ar fi părut mai aproape de păcat, în orice caz, o piedică în calea mântuirii.⁹

Renașterea vine să redefinească și să reabiliteze noțiunea de plăcere. Acum speranța de fericire triumfă asupra ideii de mântuire și măreție: mai bine fericiti decât sublimi sau mântuiți. Ceea ce se schimbă este că șederea pe pământ, în urma progreselor materiale și tehnice, încetează să mai fie considerate o penitență sau o greutate, dezgustul omului față de sine se atenuează și are loc o reabilitare a instinctului, “o cucerire a agreabilului”¹⁰, apare ideea că trebuie să ne împăcăm cu trupul, să vedem în el, nu un înveliș efemer și dezgustător al sufletului, ci un prieten, tovarășul cel mai credincios pe care trebuie să-l coplesim cu atenții, să-l îngrijim, să-l menajăm, pe scurt, să-i oferim un maxim de plăcere.. Bruckner vorbește de “triumful confortului, apoteoză capitonatului, căptușitului, comodului, a tot ceea ce amortizează șocurile și garantează plăcerile”.¹¹

Personajul lui Rabelais, Gargantua, se definește încă de la naștere ca un însetat și înfometat de pomină, așa încât e nevoie de butoaie de băutură și mese fabuloase pentru a-i potoli setea și foamea. Gargantua se arată la fel de dornic de cultură și este format în spiritul idealului antic, urmărindu-se dezvoltarea armonioasă, atât a minții cât și a trupului. Plăcerile simțurilor și ale minții sunt reabilitate de

umane.

umanisti, care văd în ele împlinirea fericită a unei aspirații firești a naturii umane.

Alegoria mănăstirii Thélême (de la grecescul “voință liberă”) a aceluiași Rabelais, este o pagină și mai grăitoare despre locul acordat plăcerilor în Renaștere și statutul moral al acestora. Situată într-un castel strălucind de lux, asemeni castelelor Loarei, mănăstirea ar fi un loc pentru tineri și tinere bine făcuți, sănătoși sufletește și trupește, bine îmbrăcați, îngrijiți și parfumați, permanent preocupați de înflorirea lor fizică și intelectuală. Regula morală a mănăstirii se opune total ascetismului monahal și încearcă să împace creștinismul cu deschiderea spre fericire a naturii umane și cu o existență epicuriană în care libertatea de a te guverna pe tine însuși și de a căuta propria plăcere, spre satisfacția ta și a celorlalți, capătă statut de lege.

Odată cu **epoca Luminilor**, plăcerea și bunăstarea sunt definitiv reabilitate, iar suferința, îndepărtată ca un arhaism. Secolul Enciclopediei și al atâtor descoperiri științifice, împreună cu Revoluția Franceză, nu numai că au proclamat anularea păcatului original, ci au intrat în istorie ca o promisiune de fericire adresată întregii umanități. Fericirea nu mai este o himeră metafizică, o speranță de căutat prin misterele mântuirii; ea este aici și acum, acum ori niciodată¹² și tinde din ce în ce mai mult să fie confundată cu noțiunea de plăcere.

Un secol mai târziu, căutarea plăcerilor și diversificarea acestora sunt considerate nu numai firești și legitime, dar chiar imperios necesare obținerii unei stări de grație care să stimuleze inspirația și actul creator. Astfel, pentru un poet ca Baudelaire, ca și pentru simbolistii care se vor reclama de la el, alcoolul și drogurile sunt mijloace de procurare a unor stări de plăcere extatică, în stare să-l sustragă pe poet existenței banale, cotidiene, și să-l transpună în lumea ideilor pure, a esențelor, adică să facă din el un clarvăzător, un mag. Astfel, plăcerea dusă la paroxism, chiar procurată de **viciu**, devine o cale de acces la misterele

cosmice, la cunoașterea universală și chiar un mijloc de intra în comuniune cu absolutul.

Secolul XX instaurează fără echivoc domnia plăcerii, exaltată de publicitate și mass-media în societățile de consum, râvnită cu invidie ai încrâncenare în societățile mai sărace, mai ales în cele proaspăt ieșite de sub semnul totalitarismului comunist.

Într-o epocă în care suferința este considerată drept răul suprem, iar oamenii devin obsedați de ideea de fericire aici și acum, căutarea plăcerii ajunge adesea un scop în sine, iar satisfacerea ei apare ca o condiție sine qua non a atingerii fericirii.

Astfel, secolul nostru tinde să confunde cele două noțiuni: **plăcerea și fericirea**, chiar dacă eșecul celei din urma este de obicei evident.

În societatea contemporană individul devine elementul de referință al culturii democratice. Noile Table ale legii democratice cuprind nu datoriile ci drepturile individului, din care esențial este dreptul la plăcere, acela de a se ocupa de propriile interese, iar *căutarea fericirii materiale este nu numai morală, ci și virtuoasă*. “Trebuie” este înlocuit cu stimularea simțurilor, cu promisiuni de fericire și libertate, iar simțul datoriei, cu o generozitate care să nu presupună sacrificiu, ci plăcere, respect de sine, distracție. Astfel, acțiunile generoase, materializate în campanii de strângere de fonduri cu ajutorul starurilor, în spectacole de senzație, urmăresc sensibilizarea publicului (“inima și show-ul”) și *deculpabilizarea conștiințelor prin divertisment*.¹³

Plăcerea simțurilor rămâne un deziderat prioritar, dar se evită excesele care ar putea duce la degradarea sănătății fizice, a bunăstării și integrității trupului. Plăcerile trebuie căutate și cultivate, în măsura în care ele aduc o stare de bine întregului organism și alungă suferința, dar se impun a fi limitate atunci când amenință cultul ego-ului (ex: refuzul sexului, nu din motive de morală, ci pentru a te proteja de îmbolnăviri și pentru a nu fi dependent de celălalt: personajul feminin din romanul lui Lodge, “Meserie”).

Fericirea înțelege că prosperitate devine pentru omul contemporan o datorie: față de sine și societate. Prin datoria

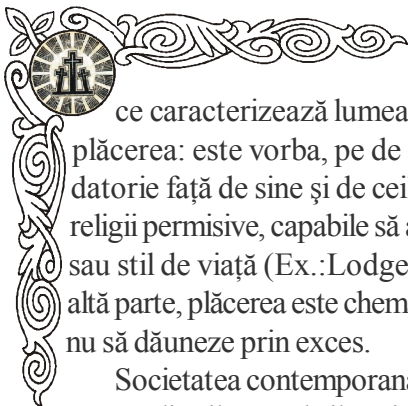
de fi fericit, Bruckner înțelege “ideologia proprie celei de-a doua jumătăți a secolului XX, care evaluează totul din unghiul plăcerii și al neplăcerii, constrângerea la euforie care-i acoperă de rușine sau îi umple de neliniște pe aceia care nu o acceptă.”¹⁴ “Împotriva văicărelilor și a posomorelii trebuie făcut jurământ de fericire”, iată cum sunt educați copiii, iar cei care hotărăsc să fie veseli și să nu se plângă, ar trebui recompensați, pentru că e politicos să fii vesel, să nu-ți etalezi necazurile în fața aproapelui, ca să faci impresie bună, să fii sociabil și plăcut”.¹⁵ Fericirea ca drept devine fericirea ca imperativ, este ideea filozofului Allain. „*Fericirea*” este noua ordine morală: o demonstrează sondajele în care 90% din persoanele intervievate de o revistă se declară fericite, pentru ca n-ar îndrăzni să-și mărturisească depresiile și înfrângerile, ca să nu fie devalorizate social.

Vacanța este una din plăcerile pe care suntem obligați să le cultivăm și care musai trebuie să ne facă fericiți. “*Turismul este noua religie a lumii*, crede un personaj din Lodge”.¹⁶ Oamenii cutreieră lumea și vizitează locuri celebre, deși sunt prea puțin interesați de ele și mai degrabă plictisiți, dar o fac în virtutea unei inerții, a unei mode, și mai ales a unui mit creat de agențiile de turism, care promet, nici mai mult nici mai puțin decât raiul pe pământ. În acest sens este relevantă varietatea de contexte în care apare cuvântul “paradis”, într-unul dintre cele mai vizitate locuri din lume, Hawaii: Brutărie Paradis, Cabinet stomatologic Paradis, Ski nautic Paradis, Taxi Paradis, Vânzări yahturi Paradis, Tehnicienii montori Paradis, Capela Paradis, Ferrari și Lamborghini Paradis, Antichități și obiecte de artă Paradis, Video Paradis, Animale de casă Paradis.¹⁷ Magicieni ai zilelor noastre, creatorii de publicitate ne propun un paradis al simțurilor, al trupului, ușor accesibil în orice moment, substitut al celui creștin, unde se ajunge greu și târziu, cu prețul a nenumărate suferințe și sacrificii. Consumul atrage prin faptul că oferă un ideal simplu și inepuizabil; o dorință este însă întotdeauna înlocuită cu alta, ceea ce poate deveni frustrant, în cazul în care ele nu mai pot fi îndeplinite, sau plictisitor și

deprimant, dacă s-ar continua la infinit. Dacă printr-o minune ni s-ar îndeplini peste noapte toate dorințele, am fi, probabil, foarte nefericiți.

Laurence Pssemore din “Terapia” lui Lodge are tot ce-și poate dori un om, după toate canoanele societății de consum: bani, mașină, carieră, prestigiu, sex, totuși simte o lipsă, un gol, deprimă adesea și caută remedii în fel de fel de terapii, pe cât de în vogă, pe atât de fanteziste și ineficace. Interesul lui pentru viața și opera lui Soren Kierkegaard, cât și pelerinajul lui Maureen, iubita din tinerețe, traduc o nevoie interioară profundă, care nu poate fi satisfăcută de nici unul din ingredientele devenite clasice: bani, succes, sex. Amândoi sunt bântuiți de o neliniște existențială care îi îndeamnă la căutare, dar nici unul nu ajunge și nici nu-și propune sincer să se schimbe și să-și schimbe viața: Laurence se întoarce la vechiul statut de autor de sitcom-uri de succes, iar Maureen, la soțul ei, pe care nu-l părăsește, ca să nu-i provoace suferința, dar nici nu ezită să-l înșele. Pelerinajul de la Compostella se termină cu o noapte de dragoste într-un hotel scump. Nu există conștiința păcatului sau remușcare.

Indiferent de epocă, sufletul își cere drepturile, iar setea de absolut rămâne o constantă etern umană. Ea nu poate fi ignorată până la sfârșit, dar nici urmată în pofida a totuși a toate și în detrimentul bunăstării materiale. Așa încât religia devine pentru noi un panaceu accesibil și necesar și se cere a fi îndeajuns de laxă pentru a legitima și sprijini căutarea fericirii materiale în lumea aceasta. Prea puțini aleși mai au forța să adere hotărât la o religie, prea puțini mai pot nega cu convingere existența lui Dumnezeu. Majoritatea preferăm căi de mijloc, comode și căldicele, care să ne asigure un dublu confort: material și, pe cât se poate, spiritual, adică încercăm să slujim la doi stăpâni; astfel, personajele lui Coelho, din “La râul Piedra am șezut și am plâns” trăiesc momente de revelație spirituală la biserica din Lourdes, iar în restul timpului se desfătă în baruri cu mâncăruri și băuturi scumpe și, când le vine bine, cu nopți orgiastice de sex.

În concluzie, am vrea sa subliniem cele două mari tendințe ce caracterizează lumea contemporană în ceea ce privește plăcerea: este vorba, pe de o parte, de satisfacerea plăcerii ca datorie față de sine și de ceilalți și încadrarea ei în morala unei religii permissive, capabile să adopte orice idee, manifestare nouă sau stil de viață (Ex.:Lodge, “Cât să-ntindem coarda”), pe de altă parte, plăcerea este chemată să asigure bunăstarea individului nu să dăuneze prin exces.

Societatea contemporană a izbutit să controleze atât de bine personalitățile membrilor ei, încât, crede J.S. Mill, **oamenii nu mai îndrăznesc să fie altfel decât gloata**, iar dorințele și plăcerile lor sunt dictate de gustul general, și nu de propria lor fire.¹⁸

“Fericierea nu există”, este deja un clișeu.. Dar plăcerile da, că sunt morale sau nu, mai mult sau mai puțin costisitoare, efemere sau înșelătoare. Ele țin de latura materială a ființei umane și vor exista atâta timp cât omul va trăi în trup, dar nu trebuie să le facem stăpâne peste noi: una e un câine în lanț, și alta e același câine, cățarat pe masa mea și înfulecându-mi prânzul”.¹⁹ Sau, tot în termeni de metaforă, “focul care îți încălzește prânzul, îți poate arde casa.” (*premiul I la sesiunea de comunicări a universității din Ploiești; anul 2005*)

Note

¹ Antony Flew, Dicționar de filozofie și logică; traducere de D. Stoianovici, p.157

² cf. Diogenes Laertios, Despre viețile și doctrinele filozofilor

³ cf. Platon, Philebos

⁴ ibidem

⁵ cf. Epictet, Pensées et entretiens

⁶ Pascal Bruckner, Euforia perpatul, p.28

⁷ idem, p.15

⁸ ibidem

⁹ cf. Julian Barnes, Anglia, Anglia, trad. de Cornelia Bucur, p.235

¹⁰ cf. Paul Bénichou, apud Pascal Bruckner, op. cit.

¹¹ op.cit., p.32

¹² idem, p.31

¹³cf. Giles Lipovetsky, Amurgul datoriei, Trad. si prefața de Victor-Dinu Vlădulescu, p.155

¹⁴ op. cit, p.10

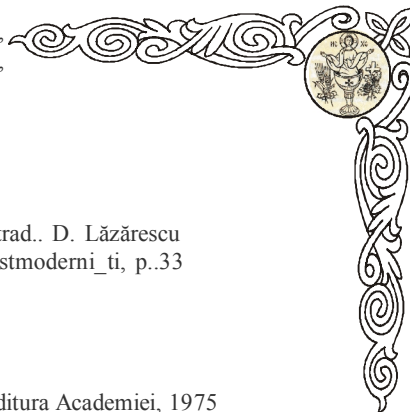
¹⁵ idem, p.42-43

¹⁶ David Lodge, Vesti din Paradis, p.71

¹⁷ idem, p.209

¹⁸ cf. John Stuart Mill, Despre libertate, trad.. D. Lăzărescu

¹⁹ Savatie Baștovoi, Ortodoxia pentru postmoderni_tii, p..33

BIBLIOGRAFIE

Dictionarul explicativ al limbii române, Editura Academiei, 1975

Le Petit Larousse, Larousse, 1993

Dictionar de psihologie, coordonator Ursula Șchiopu, Editura Babel, 1997

Cugetări grecești, traducere și cuvânt înainte de Maria Marinescu-Himu, Editura Albatros, 1981

Bruckner, Pascal, Euforia perpetuă. Eseu despre datoria de a fi fericit; traducere din franceză de Cristina și Costin Popescu, Editura Trei, 2000

Biju, Mircea Traian, Mic dictionar al spiritului uman, Editura Albatros, 1983

Barnes, Julian, Anglia, Anglia, traducere de Cornelia Bucur, Editura Polirom, 2002

Baștovoi, Savatie, Ortodoxia pentru postmoderniști, Editura Marineasa, Timișoara, 2001

Coelho, Paolo, La râul Piedra am șezut și-am plans, Editura Humanitas, 2002

Flew, Antony, Dictionar de filozofie și logică, traducere de D. Stoianovici, Editura Humanitas, 1996

Laertios, Diogenes, Despre vietile și doctrinele filozofilor, Editura Polirom, Iași, 19970

Lipovetsky, Gilles, Amurgul datoriei, traducere si prefață de Victor Dinu Vlădulescu, Editura Babel, București 1996

Lodge, David, Vesti din paradis, traducere de Raluca Mihail si Radu Paraschivescu, Editura Univers, București, 2000

Terapia, traducere de Radu Paraschivescu, Editura Polirom, 2002

Mill, John Stuart, Despre libertate, traducere, D. Lăzărescu, Editura Eminescu, 1996

Misiunea Bisericii Tinerii-Familia-Lumea

Depresia ca boală a dorinței și medicamentul iertării (I)

Monahia Siluana Vlad

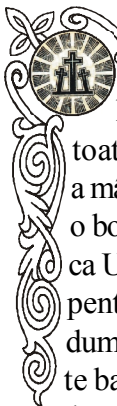
... Tot ce am lucrat de la căderea comunismului și până acum n-a fost decât încercarea mea de a transmite bucuria că mă pot închina fără să mă cheme la Securitate, că pot să mă duc la biserică fără să mă întrebe colonelul Sion: „*Da' ce cauți matală, așa o femeie deșteaptă, cu babele la biserică?*”. Și nu mi-a venit să cred că am scăpat! Am fost foarte bucuroasă și am crezut că toată lumea va rămâne în fiorul acela în care au murit în Piața Universității sfinții noștri care spuneau: „*Dumnezeu este cu noi!*”. Am fost uimită când am văzut că oamenii repede L-au uitat pe Dumnezeu și s-au întors la treabă, la treburile lor, dar și foarte bucuroasă văzând că tot mai mulți oameni, și mai ales tineri, se întorc acasă, vin la biserică. Și atunci când ești foarte bucuros nu poți să te stăpânești să nu împarți bucuria cu cineva. Aceasta este activitatea noastră de la Jitianu și de la Centrul de Formare și Consiliere. Înainte de a dormi, aproape în fiecare seară, nu-mi pot stăpâni uimirea și recunoștința că pot și că am o casă, o biserică care mă folosește la maxim și care îmi dă și putere, mi-L dă pe Domnul în fiecare Liturghie și îmi dă binecuvântare să fac treabă. Părintele nostru - Înalțul Teofan - este un păstor extraordinar, are un toiag cu care-și păstorește oile; când te atinge capeți har de mergi cu o viteză de se sperie și lumea din jur de unde avem atâta putere. Este o binefacere și o minune că poți lucra condus de cineva care te acoperă, are grijă de excesele tale, să nu te duci spre dreapta, să nu

te duci spre stânga și cred că-I datorez lui Dumnezeu acest miracol. Care e miracolul? Că pot să slujesc cu darurile pe care El mi le a dat.

Înainte de venirea libertății credeam că viața mea e o glumă proastă. Mă gândeam cum e posibil ca un om să aibă atâtea daruri și să nu facă nimic cu ele? Mă gândesc acum că tema mi-ați pus-o tocmai în sensul acesta: ce trist e omul care se simte bogat și nu are cui să dea sau nimeni nu are nevoie de darurile sale. Îmi amintesc că pe vremea aceea aveam o prietenă, o doamnă în vârstă, care mi-a spus: „*Pregătește-te pentru că va veni vremea în care o să dai și ce nu ai*“. Și uite acum asta facem: dăm și ce nu avem.

Aș vrea, însă, să intrăm în subiect. O să încerc să vorbesc foarte puțin pentru că acest subiect, această problemă a depresiei nu poate fi vorbită, nu putem vorbi despre ea teoretic. Înainte să vin m-am uitat prin dicționare, m-am uitat pe cărțile care au apărut și au apărut cărți foarte bune despre depresie și cred că ne este de folos. Și m-am gândit că n-aș putea să spun nimic pentru că nu poți să vorbești decât la Facultatea de Medicină despre depresie în general. Dacă ești medic nu mai poți să vorbești decât cu fiecare pacient în parte. Iar dacă suntem aici să vorbim din punct de vedere duhovnicește despre depresie va trebui să apelăm la Duhul Sfânt să vină în gândul dumneavoastră, în întrebarea dumneavoastră, apoi în gândul meu ca să se formuleze răspunsul și ce vom trăi va fi, de fapt, bucuria comunicării în Duhul Sfânt. Pentru mine aceasta este cea mai mare bucurie: să-L văd pe Dumnezeu cum îmi dă prin cap ceva și sunt foarte bucuroasă că mi-a dat, sunt recunoscătoare, dar sunt și mai bucuroasă atunci când Dumnezeu pune și în urechea celui care ascultă aceeași minune și atunci ne înțelegem. Altfel suntem deștepți foarte, dar vorbim împreună și ne înțelegem separat. . .

Din tot ce am citit și auzit despre depresie, un singur lucru s-a potrivit cu depresia mea. Eu m-am născut ca o bombă de viață la sfârșitul războiului - în '44 – și făceam o gălăgie foarte mare și mâncam foarte mult. M-am născut într-un sat din Bărăgan în care toată lumea mânca pe o masă rotundă, foarte joasă, dintr-o singură strachină. Fiecare ducea lingura pe rând și mânca din strachină. Când am apărut

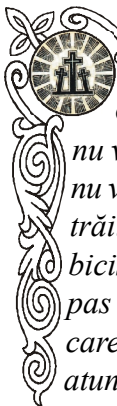

eu și am luat lingura în mână nimeni n-a mai apucat să pună mâna cu lingura în strachină pentru că eu pocneam cu lingura mea pe toată lumea și țipam: „*A meu, a meu*”. De atunci la noi acasă s-a mâncat fiecare din strachina lui; așa ne-am emancipat. Am fost o bombă de energie. Sigur că am fost foarte prețuită ca pionier, ca UTC-ist... eram o promisiune pentru partidul comunist și el pentru mine. Un singur lucru nu suportam - ca mulți dintre dumneavoastră: minciuna zadarnică. Eu înțeleg să minți ca să nu te bată mama, asta e o minciună bună, sănătoasă. Dar să minți degeaba - asta mi se pare foarte trist; să nu te bată nimeni și tu să minți fără să te bată nimeni, fără să te amenințe nimeni. Când am început să simt acest miros al minciunii, când am văzut că nu sunt, că nu pot fi materie superior organizată, că-s mai mult decât atât, că sunt o minune... Mai avusesem și o revelație: uitându-mă la o găină, de la 5-6 ani mi-am dat seama că nu sunt găină. Uitați-vă numai să vedeți ce minune, ce minune! Și găina este o minune, dar și faptul că nu sunt o găină e o minune și mai mare. Atunci m-am minunat și am devenit foarte responsabilă: mi-am dat seama că menirea mea nu e să fac o ciorba bună, ci menirea mea este să gătesc o ciorbă bună. La mine e așa de simplu: intra în oală și, gata, ieșea ciorba bună; dar cine o punea în oala avea mai mare responsabilitate.

Când am ajuns la tinerețe mi-am dat seama că sunt un actor genial într-o piesă foarte proastă, că autorul piesei era prost, nu te punea să faci decât stânga-dreapta, sus-jos; papa, nani, apa; papa, nani, apa. Între timp am trudit, dar oamenii se bucurau foarte puțin. Trebuia să fac mereu ceva excepțional ca să vezi o rază de bucurie. Și pe urmă dacă făceai ceva excepțional în fiecare zi ziceau: „*Nebuna asta iar o început*”. Oricum ai fi dat-o nu era... nici măcar la nivelul ăsta nu se putea trăi. Și atunci am făcut **depresie**. Depresie cu diagnostic: sindrom depresiv cu fenomene atipice. Asta cu „atipice” mă simt și acum: sunt o monahie cam atipică, să nu vă luați după mine că am atipisme mele. Dar mulțumesc lui Dumnezeu: în biserică au mai fost ca mine și s-au mântuit, așa că am nădejde; să vă rugați

pentru mine. Și m-am dus la spitalul de nebuni că acolo se tratau depresiile. Era un doctor bun de tot, dragu' de el, a reușit să fugă din țară atunci. M-am internat de pe la Sfântul Nicolae și prin aprilie m-am plictisit... m-am plictisit să fiu depresivă. Înfloriseră copacii și am zis: „*Vreau afară, vreau acasă*”. Și a zis: „*Bine*”. Atunci am zis să fiu drăguță și am spus: „*Știi, eu n-am fost bolnavă. Eu m-am prefăcut*”. Zice: „*Știu. Asta e și boala dumatăle. Un om sănătos nu se prefăce că-i bolnav*”. Asta a fost forma depresiei mele. Nu mai aveam chef să trăiesc și, într-o bună zi, când au înflorit copacii, mi s-a făcut iar chef de viață. Când a venit iarna iar mi s-a făcut chef de depresie și iar m-am dus la spital, iar m-am internat. Dacă m-ar descrie cineva care era pe vremea aceea în preajma mea, probabil că ar spune: „Era nebună de legat”, dar eu vă prezint totul într-o formă blândă că așa îmi amintesc. Ce țin minte este doar că mama a întrebat pe medic dacă sunt nebună și el a zis: „*Nu chiar, dar dacă n-o lași să trăiască așa cum vrea ea, înnebunește*”. Or, mama mea vroia să fiu în rând cu lumea și pentru a fi în rând cu lumea trebuia să fii secretar de partid, și nu mai puteam să fiu în rând cu lumea. Această boală pentru mine a fost un dar de la Dumnezeu pentru că altminteri lumea m-ar fi închis, m-ar fi înghițit, m-ar fi așezat în rând cu ea și m-ar fi ucis, pur și simplu. Boala m-a scăpat: „Asta a fost la nebuni”. Și eu m-am păstrat acolo ca pe un dar de la Dumnezeu și am putut să fac ce am vrut eu. Iar mie, medicul, la un moment dat, mi-a spus: „*Boala dumatăle o să apară, va fi foarte întâlnită în secolul XXI*”. Lucru pe care eu credeam că n-am să apuc să-l trăiesc. Zice: „*Acum nu există asemenea bolnavi pentru că oamenii se adaptează. Boala dumatăle este a omului care nu se adaptează la prostie. Acum oamenii sunt foarte talentați în a se supune prostiei și atunci vor fi mai mulți care se vor răzvrăti împotriva unei vieți proaste. Am ținut minte această definiție undeva în adâncul minții mele. Astăzi, acum când mă gândeam ce să vă spun despre depresie, acesta este cuvântul: „Depresia este revolta împotriva unei vieți proaste. Este strigătul ființei*”

din adânc: eu nu vreau să trăiesc această mascaradă". Sunt oameni care vin și spun: „Vreau să mă sinucid pentru că nu vreau să trăiesc această viață. Nu mai pot să o trăiesc și nu vreau". Și eu îi spun: „Ai dreptate. Această viață nu merită trăită, dar îți spun o taină: nu e asta viața. Sub această viață biceșnică există viață adevărată. Nu trebuie să faci decât un pas și facem un pariu. Trăiești un an după indicațiile celui care te învață ce e viața adevărată. Și dacă nu te faci sănătos atunci poți să te sinucizi". Nimeni din cei care au fost onești n-a mai continuat să fie depresiv după un an de viață, de încercare de trezire la viața adevărată.

Un părinte și gânditor creștin definește **depresia** ca **o boală a dorinței**. Sfinții Părinți o numesc boala sufletului, este patimă, întristare, aceea care îți paralizează dorința de a trăi și este tristețe însoțită de anxietate. Este o boală a dorinței. Nu s-a stins dorința de viață. Aici sunt două categorii de oameni morți: unii care n-au apucat să intre în viață și unii care n-au știut cum să intre, au intrat pe o poartă greșită. Răspunsul îl primim dacă citim Sfânta Scriptură. O să primiți multe răspunsuri și se va întregi răspunsul lui Dumnezeu la această problemă.

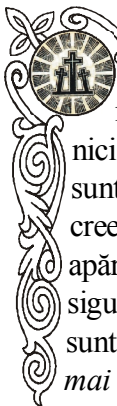
Dar ca să pornim discuția noastră din seara asta vă propun întâlnirea Mântuitorului cu tânărul bogat. Acolo tânărul întreabă pe Domnul: „*Bunule Învățător, ce bine să fac ca să am viața veșnică?*”. Iar El a zis: „*De ce îmi zici bun? Nimeni nu este bun decât numai Unul Dumnezeu! Iar de vrei să intri în viață, păzește poruncile*”. Îi vedem două abordări diferite: „*Ce să fac să am?*”. Este mentalitatea omului care are pentru că a făcut, pentru că mi se cuvine, pentru că eu am făcut și deci mi se cuvine să am. De aceea el întreabă ce să facă ca să aibă. Mântuitorul nu-l dojenește, că El nu era dojenitor. Întotdeauna privea dedesubt, nu judeca, ci privea sub aparențe. Și îl ajută pe tânăr să priceapă mai adâncul dorinței sale. El dorea viață, dar nu știa cum s-o capete. Credea că dacă face ceva bun va căpăta ca răsplată viață. Or, viața este un dar care ne-a

fost dat gratuit. Și îi spune că se intră în viață și se intră prin porunci. Îmi pare rău, nu este al tău... poarta e strâmtă... Poarta strâmtă sunt poruncile. Aceasta este. Numai că noi nu știm ce-s poruncile; noi credem că sunt niște pedepse. Iar tânărul i-a zis Mântuitorului: „Care?”. Iar Iisus a zis: „Să nu ucizi, să nu săvârșești adulter, să nu furi, să nu mărturisești strâmb, cinstește pe tatăl tău și pe mama ta și iubește pe aproapele tău ca pe tine însuși”. Ne dă o definiție a vieții noastre de zi cu zi. Viața noastră este viață de relație, noi suntem vii atunci când suntem în relație cu cineva. Când suntem singuri (nu e bine să fie unul singur) suntem triști, suntem bolnavi. Deci toate aceste porunci ne ajută să avem o viață vie cu aproapele nostru, cu cei din jurul nostru. Și tânărul a zis: „Toate acestea le-am păzit din copilăria mea, ce-mi mai lipsește?”. Iisus a zis: „Dacă voiești să fii desăvârșit, du-te, vinde averea ta, dă-o săracilor și vei avea comoară în cer. După aceea vino și urmează Mie. Și auzind cuvântul acesta tânărul a plecat întristat, căci avea multe avuții”.

Aici am văzut **cele două feluri de depresii**: depresia celui care n-are viață pentru că n-a intrat în ea. Dacă n-ai împlinit niciodată poruncile, nu l-ai întâlnit niciodată pe Dumnezeu, n-ai primit viața, n-ai cum să nu fii depresiv, n-ai cum să nu fii mort și asta n-are cum să nu te doară. Suferința, tristețea, depresia dinainte de a face poruncile lui Dumnezeu sunt dorința de viață, dorul de viață. Vreau să mă salvez, vreau să trăiesc. Ce să fac ca să fiu fericit? Și noi știm că Dumnezeu l-a făcut pe om, a suflat suflare de viață în el și l-a făcut suflet viu. Or, fără suflarea aceasta a lui Dumnezeu în noi nu suntem vii. Adică fără Duhul Sfânt în noi nu suntem vii. Și când nu suntem vii suntem triști, suntem depresivi. Deci aceștia ar fi toți depresivii din afara Bisericii. Iar ceilalți sunt cei care sunt în Biserică, care fac poruncile, dar nu leapădă nimic pentru că au multe bogații, nu pot lepăda nimic și din cauza această nu-L pot primi pe Domnul și nu-l pot urma pe El.

În jurul nostru întâlnim oameni care nu mai au dorința de viață pentru că le-a fost rănită viața. Eu întâlnesc foarte mulți

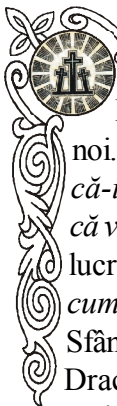
oameni care au fost atât de loviți în viață de când erau copii, încât nu mai au nici o legătură sănătoasă cu nimeni. Nici cu ei înșiși, nici cu părinții, nici cu cei din jur. Dacă atunci când suntem mici suntem grav răniți, rău loviți, noi avem o relație falsă cu noi. Se creează în noi, cum spun psihologii de astăzi, niște mecanisme de apărare și noi nu mai suntem, ne înstrăinăm și față de noi înșine și sigur și față de ceilalți. Suntem înfășurați în feluri de a fi care nu suntem noi. Și din adâncul acestei înfășurări sufletul strigă: „*Nu mai vreau să trăiesc așa, nu mai pot să trăiesc așa*”. Și atunci, Dumnezeu trimite în calea acelui suflet un om, un băiat dacă ești fată, o fată dacă ești băiat, un părinte pe care-l întâlnești la o înmormântare, o maică pe care o întâlnești la mitropolie... Întâlnim pe cineva la un botez, la o nuntă. Și deodată se face o crăpătura și noi vedem lumina și zicem: „*Aaa, s-ar putea să nu fie asta tot*”. Și în ziua aceea băgăm de seamă că cerul are nori, că pământul are flori, că pietrele sunt extrem de frumoase. Că un om care ia în mână o piatră... și unele sunt atât de frumoase... (nu vorbesc de pietrele prețioase, ci de pietrele de pe râu... să nu mă lăsați lângă un morman de pietre că nu mai plec de acolo!). I-atâta frumusețe acolo! Ce-i asta? Asta-i soarta lui Dumnezeu. Se iubesc. Uite, eu m-am ascuns într-un bolovan pentru tine ca să îți spun că te iubesc. Când vei descoperi că Dumnezeu îți strigă în fiecare fir de iarbă „*te iubesc*”, mai plângi tu după Ionel care a plecat cu Măriuca? Zici: „*Doamne, bine că a plecat, că...!*”. Iată, vezi de câte ori plângem așa, după câte o Măriuca sau după un Ionel... Dacă te ștergi, așa, puțin la ochi și... ce aer curat fără el, nu? Dar noi de ce plângem? Nu după Ionel, că nici nu l-am văzut, săracu’, că Ionel nu era Ionel. Ionel era o oglindă în care noi ne proiectam nevoia de dragoste, nevoia de a nu fi singuri. Toate erau acolo pe el și nimic nu-i corespundea, știi? Și pe urmă într-o zi te trezești că nu-i el și zici: „*A, m-am înșelat, nu...*”. Dar aceasta este suferința noastră.

Și în clipa aceea descoperi că n-ai nevoie de cineva pe care să îți proiectezi minunile tale sau mizeriile tale. Te trezești că

ești un om viu și că Dumnezeu te iubește și acesta este primul pas către pocăință. Pasul următor este să intri în iad pentru că Dumnezeu îți spune: „*Te iubesc și te aștept la locul de întâlnire*”. Și tu te duci în pădure. „*Doamne, unde ești?*”. Nu-i! Te duci la teatru. „*Doamne unde ești?*”. Nu-i. Te duci la biserică. Toată lumea zice „*Domnul*” acolo. Tu nu-L vezi, nu-L simți nu-i. Vine un părinte și zice: „*Domnul să te binecuvânteze!*”. Zici: „*Care Domn? Că nu-i, nu simt nimic, nu simt nimic, nu-i*”. Deci ce nu e? Locul de întâlnire este în altarul din inima ta, din adâncul tău. Până nu Îl întâlnim acolo, înăuntrul nostru, n-avem cum să Îl recunoaștem. După aceea știți cum Îl recunoaștem... dacă intră aici, în inimioară? Dar ca să intrăm în inimă noi trebuie să trecem vămile văzduhului. Ați citit despre ele, nu? Eu m-am prins: sunt în văzduhul inimii noastre. Toate rănilile noastre, toată spaimile noastre, toate le-am închis acolo și noi ne-am făcut o imagine despre noi cu care funcționăm în lume. Primul pas către Dumnezeu este să acceptăm că suntem mincinoși. Dumneavoastră nu sunteți? Suntem la fel, suntem frați, suntem mincinoși, suntem hoți, suntem ucigași, suntem... Sigur că dumneavoastră n-ați ucis pe nimeni. Dar când v-ați uitat odată urât la Ionel... n-a mai venit, n-a mai mișcat, da? Când a spus un cuvânt rău de cineva, așa mai rău... Fiecare avem felul nostru de a ucide. Toate acestea noi trebuie să ni le asumăm pentru că acolo sunt băgați drăcușorii, în acel fel al nostru de a fi pe care îl negăm: „*Eu nu, eu nu mint, eu sunt bun, eu sunt...*”. Și cum poți să trăiești spunând asta? Trebuie să găsești neapărat pe cineva care să fie. Eu nu sunt mincinoasă. Eu nu fur. Și Dumnezeu a rânduit ca atunci când arăt cu degetul la cineva că e mincinos, alte trei degete ale mele arată către mine!... Și tot ce vezi la aproapele este doar o parte [un sfert], restul de 3 părți [3 sferturi] sunt ale noastre.

Ne trebuie foarte mult curaj ca să primim asta, să putem să ne asumăm asta și să acceptăm că suntem așa cum suntem. Dacă Dumnezeu mi-a zis adineauri că mă iubește, ce, El nu știe cum sunt? Și atunci prind și eu curaj: ia să văd, eu cum sunt? E un drum

care nu poate fi făcut de unul singur. Aici îl facem numai cu Dumnezeu și Dumnezeu și-a lăsat instrumentele de conducere aici lângă noi. Important e să-i zici părintelui: „*Părinte, citește rugăciunea că-i făcută de Duhul Sfânt*”. Și am zis: „*Duhule Sfinte, stai că vreau să îți spun păcatele mele*”. Să vedeți minune, că Duhul lucrează. Dar dacă stai acolo și zici: „*Părintele ăsta nu-i cumsecade*”, dracul zice: „*Așa e*”. Și atunci nu mai e Duhul Sfânt, sunt alte duhuri. Să știți că nu se sperie dracul de patrafir. Dracul se sperie numai de Duhul Sfânt. Dacă-L alungi prin întristare, Dumnezeu te lasă până când te sature de acea suferință.

Intrând înăuntrul nostru și văzându-ne, având curajul să vedem cum suntem, strigând la Dumnezeu și împăcându-ne cu noi și rostindu-ne toate aceste dureri și ascunzișuri în fața lui Dumnezeu în Taina Spovedaniei, în taina vindecării, atunci noi punem nume răului din noi și-l stăpânim. Așa a fost de la început, când Adam a dat nume făpturilor le-a stăpânit, le legăm dându-le nume și le dăm lui Dumnezeu să le ridice. Atenție însă! Foarte mulți oameni se spovedesc, dar nu se vindecă pentru că doar anunță: „Eu am leu, eu am un câine, eu am un porc în mine care papă mult în zilele de post, mănâncă de mă sperie. Anunț pe Dumnezeu că am porc care mănâncă mult, dar nu i-l dau. Dacă zic: „*Doamne, ia porcul ăsta care mănâncă, ridică-l de la mine. Eu nu sunt el*”. Acesta ne scapă pe noi. Eu nu sunt ce fac eu. Eu nu sunt ce am făcut eu. Eu nu sunt ce se vede. Tu nu ești ce se vede. Se vede frumos, dar nu e! E minunat. Asta trebuie să facem noi: să dăm păcatul, să-l dăm lui Dumnezeu și să ne pregătim pentru Spovedanie. Când ne spovedim să spunem pe nume păcatului. E adevărat că aproape toți creștinii se pregătesc de Spovedanie. Dar cum se pregătesc? Va să zică, mă duc să-i spun că iar am mințit... Ce-o să zică? Am mințit. Am mințit pentru că mama... „mmmmm...” și îmi notez acolo. Va să zică mama mi-a făcut așa, tata mi-a făcut așa, profesorul de istorie așa și așa și din cauza asta am mințit. Și încep: „*Părinte, mama mi-a făcut, tata mi-a făcut, profesorul mi-a făcut, eu am mințit...*”. Nici nu se mai aude păcatul, că-

i la sfârșit. Deci, pregătirea pentru Spovedanie este cum să zicem ca să ne dezvinovățim pe noi și să acuzăm pe altcineva. Cum să zicem... Și atunci sigur că nu ne vindecăm. Ba ne îngreunăm și mai tare. Săracu' părintele cred că știe tot ce au făcut profesorii dumneavoastră, tot ce au făcut părinții... Dar trebuie să anunțăm circumstanțele. Când îndrăznim să ne însușim aceste fapte ale noastre și să știm că suntem singurii responsabili, atunci nu vom mai fi depresivi. Eu trebuie să îmi asum responsabilitatea pentru ce simt și pentru ce fac eu. De exemplu, cineva poate să spună: „*Eu m-am mâniat pentru că el a venit târziu. Trebuia să ne întâlnim la 2 și a venit la 9*”. Ăsta-i soțul, nu? Da. Și s-a înfuriat. Nu-i adevărat. Eu nu m-am înfuriat pentru că trebuia să vină la 2 și a venit la 9. Dovadă am că alaltăieri când eu vroiam să mă duc până la doamna, vecina mea să stau mai mult de vorbă și după aceea vroiam să vin să termin o carte și cu el acasă n-o terminam, mi-a părut foarte bine că n-a venit la 2 și a venit la 9. Și când a venit eram atât de bucuroasă... ce bine că ai venit... Dar astăzi când eu îl așteptam la 2 și a venit la 9, eu m-am înfuriat. Deci, faptul că aveam nevoie de el la ora 2 și nevoia mea n-a fost satisfăcută, aceasta mă înfurie. Nevoile noastre sunt cele care ne fac să avem sentimente sau să avem comportamente de un anumit fel. Rar ne gândim la nevoile lor. Și aici vine vrăjmașul. După ce că n-a venit la 2 și a venit la 9 și tu aveai nevoie să fii cu el, la 9 când vine începi: „*Așa ai fost întotdeauna, îți bați joc de mine, nu mă iubești, mai bine muream decât mă măritam cu tine... tu și cu neamul tău și cu cei din sat de la tine, îi știi eu pe toți, că semeni cu ăștia...*”. Și ăsta stă, stă, stă, stă și zice: „*Dacă așa mă vezi tu, să fii sănătoasă...!*”. Buf! trăneste ușa și pleacă la 9 și vine la 2. Și atunci nevoia ta era să fii cu el. N-ai putut de la 2 până la 9. Dar de la 9 până la 2 cine te-a împiedicat, maică? El era acolo. De ce nu te ai bucurat că a venit? Pentru că noi nu putem să iertăm.

Aici am ajuns la leacul cel de taină: ***ne vindecăm de depresie iertând***. Iertând tot ce ne-a durut, tot ce ni s-a făcut.

Pentru noi e foarte greu să iertăm pe cineva că s-a uitat urât la noi .

Sunt oameni care au de iertat lucruri îngrozitoare: violuri, abuzuri, nedreptăți, umilire permanentă; toate acestea sunt greu de iertat. Dar acestea sunt condițiile vieții, nu sunt viața noastră. Viața noastră e altceva decât condițiile vieții noastre. Când voi face deosebirea între mine și faptele mele, între viața mea și condițiile vieții mele, eu am făcut primul pas spre libertate.

Dumnezeu este cu noi în orice condiții și nu există condiție care să mă împiedice să iubesc. Nu există. Sfinții dovedesc

asta - și noi am avut sfinți și acum până în zilele noastre și cred că mai avem ascunși pe undeva - în care nici o condiție nu i-a împiedicat. Dar pentru asta au dus un război. Depresia se face atunci când crezi că totul ți se cuvine. Mai avem o formă de depresie: cu drepturile, știți? Drepturile... nu drepturile omului... săracile de drepturi acolo, au și ele noima lor într-o lume abuzivă și în care totul e de vânzare și de consumat. Dar am dreptul și eu la puțină fericire, am și eu dreptul... Să vezi, așa, o fetiță de clasa a XI-a: „Am dreptul la viață”. Are dreptul să se ducă să facă ce vrea, să se ducă la discotecă, să se îmbrace cum îi place. Și așa-i, are dreptul. Zic: „Dar bani ai cu care să te îmbraci?”. „Păi n-am, să îmi dea mami”. „Ea are dreptul să nu-ți dea...”. „Aaa... cum așa?”. „Asta-i lumea drepturilor: fiecare are dreptul să ceară și are dreptul să nu-ți dea. Crezi că are asta?”. „N-are dreptul! Nu!”. Numai ea are dreptul să primească. Unde ajungem? Avem întotdeauna o foame de drepturi, de alte drepturi, niciodată nu vom fi satisfăcuți. De ce? Pentru că ***nici o împlinire a dorinței nu îți va împlini dorința de viață.*** Ne risipim în dorințe de doi bani. Ne dorim lucruri de care nu avem nevoie sau dacă avem nevoie nici măcar nu ne bucurăm de ele: așa îmi doresc să am și eu o rochie așa sau un covor așa sau un cerceș așa sau... Îl ai, și? Îmi doresc să intru la facultate, vai, ce n-aș da!!! Ce dai acum că ești la facultate și văd că ești încruntată? Ce ai pățit? De ce nu te bucuri? Păi m-am bucurat 5 minute, cât să mă bucur? Aici este: ce facem noi ca să trăim bucuria aceea pe care nu o ia nimeni de la noi? Trebuie să ne onorăm

dorința noastră și nu dorințele mici, spargerea aceasta în dorințe care se satisfac imediat. Și atunci pornim războiul acesta împotriva vrăjmașului meu. Vrăjmașul meu este dorința mea bolnavă, dorința mea fărâmițată în poftă. Voi învăța să îmi doresc bucuria, vreau să intru în bucurie. Voi învăța să doresc viață, vreau să intru în viață. Care-i poarta? Care-i ușa? Pe acolo mă duc. Și atunci voi cunoaște ce este bucuria. Nu se poate da, nu se poate plăti nimic. Vedeți, și tânărul credea că a scăpat; va face ceva și o să intre în viață. Nu, trebuie să împlinim poruncile.

Acum împreună vom vedea în întrebările dumneavoastră ce anume, ce culoare are depresia și neliniștea în inimioarele dumneavoastră.

Monumentul „Calvarul Aiudului”

- mărturii ale rezistenței ortodoxe în
perioada comunistă

Asociația pentru păstrarea și promovarea
valorilor culturale și naționale ale poporului român,
Anca Budău – secretar

„Noi românii suntem aici de mii de ani încreștinați fiind de Sf. Ap. Andrei. Nu ne-au schimbat nici Moscova, nici Roma, nici Istanbulul, am rămas aceiași și așa trebuie să rămânem mai departe. Atât comuniștii cât și catolicii sau otomanii, de-a lungul istoriei, ni s-au impus politic și material. Au fost unii care au cedat dar majoritatea au rezistat și, datorită lor, azi, suntem un popor ortodox” (pr. Iosif Pașca, fost deținut politic)

AIUD – județul Alba. Monumentul „Calvarul Aiudului” este un edificiu ridicat în cinstea și veșnica pomenire a Martirilor din perioada prigoanei comuniste dintre anii 1947-1964.

Monumentul are în partea de sus șapte cruci îngemănate ce simbolizează unitatea în suferință pe care au avut-o martirii, crucea cea mare de deasupra reprezintă „crucea neamului” pe care ei au dus-o în spate. Brațele crucii mari sunt puțin înclinate, fiecare având câte o gaură ce reprezintă ochii suferinței neamului românesc,

Astfel de Sfinte Moaște se află în osuarul Monumentului din Aiud.

Aici, în osuar, orice pelerin, închinător sau nu, poate vedea o infimă parte din suferința celor morți în închisoare. Se pot vedea craniile în care se bătuseră cuie scurte, și altele bătute cu ranga până la deformare incredibilă și oase rupte, vindecate prost, provocând dureri de neimaginat. Au fost găsite și craniile tăiate cu circularul încă din timpul vieții.

Prin aceste groaznice chinuri se poate observa că, martirajul contemporan depășește cu mult martirajul primilor creștini, prin cruzimea folosită spre uciderea trupului dar și a sufletului. Astfel, mai mult ca niciodată, s-a putut vedea la Aiud și în restul închisorilor comuniste lupta dusă pentru abaterea creștinilor de la adevărata credință în Dumnezeu. Însă, lucrul cel mai important pentru viața creștină este de a deveni conștient de faptul că omul aparține nu numai unui plan social, ci și unui duhovnicesc, plan în care își găsește libertatea prin care se poate mântui.

Libertatea umană, a unei persoane, nu poate fi dată de o societate coruptibilă față de păcat. Ea aparține omului ca ființă spirituală. Dar, regimul comunist avea intenția anulării depline a libertății umane. Acest regim ateu se baza pe o ordine tiranică din partea unui sistem social, care nu lăsa loc libertății. Există o libertate la care omul nu are dreptul să renunțe dacă vrea să-și păstreze demnitatea de om, aceasta este libertatea conștiinței, libertatea de spirit. Libertatea este atât exterioară, cât și interioară. Deci, omul poate fi liber în interior chiar și atunci când este pus în lanțuri, chinuit, așa cum s-a întâmplat cu mucenicii perioadei comuniste.

Cu toate aceste greutăți, cei ce au suferit pentru Adevăr au fost întăriți de Dumnezeu prin Duhul Sfânt și astfel au putut duce crucea până la capăt. Din toată suferința trăită de cei uciși dar și de supraviețuitorii închisorilor comuniste se poate observa în mod clar că Biserica Ortodoxă Română a fost persecutată religios în timpul regimului de tristă amintire. Astfel Biserica Ortodoxă nu poate fi acuzată de colaborare cu “fiara roșie” comunistă. *Dacă au fost*

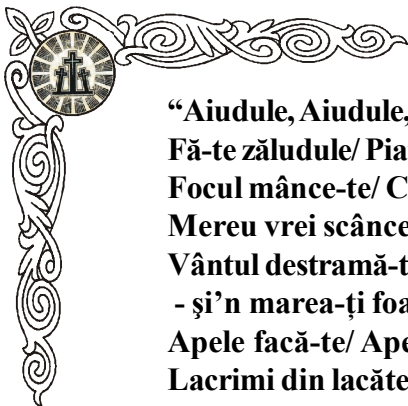

și slujitori ai Bisericii care au cedat în anumite împrejurări mai dificile, asta nu înseamnă că a cedat întreaga Biserică!

Pentru aceasta stau mărturie cei morți pentru dreapta credință precum: Valeriu Gafencu (denumit „Sfântul închisorilor”), ieromonahul Daniil Sandu Tudor (inițiatorul mișcării „Rugului Aprins”), Mircea Vulcănescu, dar și supraviețuitori precum: părintele Iustin Pârnu, părintele Dumitru Stăniloae, părintele Gheorghe Calciu Dumitreasa, părintele Ilie Lăcătușu (ale căruia Sfinte moaște se află întregi la București, putând fi văzute oricând), părintele Arsenie Papacioc etc.

Prin martiriul lor și prin suferința acestora Biserica Ortodoxă continuă să dea sfinți. Dumnezeu ne-a învrednicit să avem un neam cu mulți martiri pe care noi trebuie să îi cinstim. Dacă noi nu îi cinstim, atunci cine? *Prin aceste pilde Biserica Ortodoxă a dat dovadă că a rămas neștirbită și în perioada comunistă! Azi e singura Biserică ce și-a păstrat învățătura de credință neschimbată de-a lungul istoriei!*

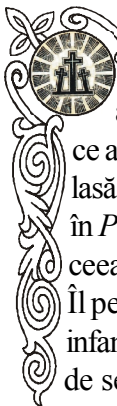

“Aiudule, Aiudule,/ Temniță cruntă,
 Fă-te zăludule/ Piatră mărunță.//
 Focul mănțe-te/ Că nu te saturei/
 Mereu vrei scâncete/ Și bei oftaturi.//
 Vântul destramă-te/ Că nu-ți ajunge/
 - și’n marea-ți foamete - / mereu vrei sânge.//
 Apele facă-te/ Ape ca ele,
 Lacrimi din lacăte/ Plâns de zăbrele.//
 Grindina ‘ndoaie-te/ Spele-te ploaie,
 Lanțuri și geamăte/ Să ți le’nmoaie.//
 Aiudule, Aiudule/ Fiară năucă,
 Face-te-ai crudule/ Scrum și nălucă.” (poezie scrisă
 de Radu Gyr)

**Moaște așezate pe rafturi de sticlă în osuarul din
 monumentul de la Aiud**

aceasta. Dar această minune, dacă umanitatea ar fi făcut-o, ar fi arătat altfel. Acest cioban, impresionat, cu sufletul distrus de ceea ce a făcut – recurge la un gest care pare de o copilărie infinită. Își lasă piciorul care a călcat fără să vrea (îl canonisește, cum spune în *Prologue*), îl lasă desculț trei ani de zile. Îl pedepsește pentru ceea ce a făcut – să calce pe ciulini, pe spini, prin iarnă, prin frig. Îl pedepsește pe acest mădular neatent. Lucrul pare copilăresc, infantil și eu vin și spun așa: „Tu, omule, cu sufletul tău nebagător de seamă, cum ai călcat în picioare sufletul celui lalt și nu te-ai canonisit niciodată?” Ei calcă în picioare acum moaște de martiri.

Gândiți-vă că cei care au provocat comunismul, astăzi nu se canonisesc, nici măcar nu regretă, sunt contemporani cu noi încă, chiar ne conduc. Nimeni nu urmează acest gest simplu, al unui cioban.

Ce aveți dumneavoastră la mănăstire, acolo în raclă, se numesc moaște de la Aiud. Asta ține de responsabilitatea celui care a recunoscut sfântul. Un sfânt îl recunoaște pe celălalt, sau un copil cu suflet curat îl recunoaște. Nu știu câte mănăstiri și biserici au asemenea moaște și curajul de a le pune la închinare... Foarte greu... de parcă trebuie să treacă șapte sute de ani până la canonizare.

Închipuiți-vă o celulă de pușcărie. Închipuiți-vă un biet trup de tânăr de 25 de ani, de 30 de ani... stând față în față cu răul invizibil. Un trupșor de om, bătut, schingiuit, l-a înfrânt pe diavol. Diavolul era invizibil. Nu mai era amărâtul acela de plutonier care îl chinuia, care îl bătea, care îl schingiuia – era ideologia, era duhul vremii. Și el, sfânt, ca un înger în trup, l-a învins pe cel fără de trup – pe satana. Și aceste trupșoare care au intrat în pământ sunt moaștele sfinților de la Aiud, de la Pitești, de la Gherla, de la Sigheț, de peste tot pe unde neamul acesta a dat sfinți. Care trup de astăzi stă neclintit în fața diavolului? Căci și diavolul zilelor noastre, în vederea globalizării, e tot idol. De aceasta mi s-a părut important actul de recunoaștere a sfântului. Pe sfinții contemporani, care sunt lângă noi – avem sfinți deghezați în pensionari, care au trecut prin pușcăriile comuniste cu trup de martiri

și așa au ieșit – nimeni nu-i recunoaște. Să ieșim din păcatul uitării și să ne vedem sfinții.

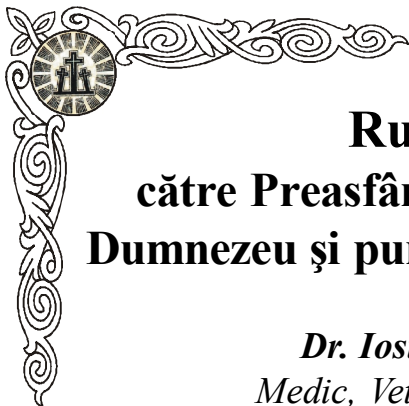
În 1993, mi-aduc aminte, i se lua un interviu lui Tudor Greceanu, marele pilot de aviație, unul dintre eroii noștri, care nu stătea într-o vilă, nu stătea într-o casă mare, stătea într-o nenorocită de garsonieră, mult sub modestie, ba chiar spre sărăcie. Invalid – pentru că atunci când a vrut să evadeze din pușcăria comunistă și l-au prins comuniștii și l-au ținut cu picioarele în apă rece trei zile, la unul a făcut cangrenă și a trebuit să-i taie piciorul – stătea bolnav, senin și demn și acolo la picior [în loc de picior] avea pijamaua prinsă cu un ac de agrață.

Martirul nu are nicio șansă – în timp ce împăratul este puternic –, cu toate acestea el se bucură de ceea ce i se întâmplă. El nu este foarte înțeleștat de viața aceasta, el știe că există și cealaltă. Tot lucrul acesta s-a văzut în rezistența anticomunistă - în munți, în biserici, în lume și mai ales în pușcării. Pușcăria comunistă a dat numărul acesta de sfinți pe care noi trebuie degrabă să-i recunoaștem. Recunoscându-i, vom fi întăriți de ei. Nerecunoscându-i, vom fi pedepsiți, pentru că Dumnezeu oricum îi dezgroapă. Tudor Greceanu este un sfânt, Valeriu Gafencu este un sfânt, Radu Gyr este un sfânt, iar lista este uriaș de mare, sunt femei ale acestui neam care sunt sfinte, care ajutau să nu se piardă această credință.

Țineți minte ce vă spun: în zece ani acești sfinți vor fi canonizați de Biserică, dar eu până atunci mă înclin în fața sfântului care a adus sfintele moaște de aici, pentru că în timp ce el își vedea sfinții, ceilalți își vedeau conducătorii care sunt reziduuri ale istoriei comuniste. În timp ce el a îngenuncheat ca un voievod în fața lui Iisus Hristos, ceilalți au îngenuncheat în fața stăpânilor vremelnici. De aceea închei astăzi, spunându-vă: să ne închinăm sfinților noștri!

(NOTE)

¹ Fragmente din cuvântarea de la prăznuirea Sfântului Dimitrie Basarabov, Mănăstirea Petru Vodă, 27 octombrie 2008. Material preluat din revista *Atitudini*, nr. 3 /2008, pp. 97-98.

Rugăciune către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu și pururi Fecioara Maria

Dr. Iosif Niculescu
Medic, Veteran de război

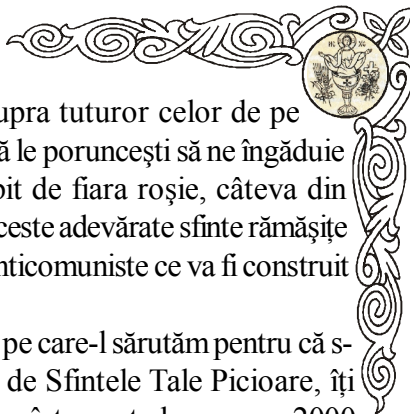
În genunchi și cu inimile covârșite de durere, ne ridicăm privirile spre Cerul din care, alături de Fiul Tău, privești spre pământul durerilor aceluia neam în a cărui țară Ți-ai ales Sfânta Ta grădină .

Noi, cei de azi, cu gândul la suferințele pe care frații noștri le-au îndurat în lupta împotriva fiarei roșii și în care și-au dăruit odorul cel mai de preț, viața, spre a salva Biserica Fiului Tău de la batjocura și nimicirea anti Hristică, venim astăzi în fața Ta și îndrăznim cu lacrimi în ochi să Te rugăm, ca pe mama noastră, a întregului neam creștinesc, cu fapta, să binevoiești a chema la Tine toate acele suflete care și-au părăsit trupurile în încheștarea cu fiara roșie și ale căror oase s-au răspândit de la Carpați la Oceanul Înghețat și Mările Neagră și Caspică.

Așa cum mărturisim în rugăciune și credem - toate câte le voiești -le și poți face.

Tatăl Creator a rânduit că moartea nu poate rupe legătura dintre mamă și pruncii ei; îndrăznim și Te rugăm, că așa a rânduit Fiul Tău să fii Maică a tuturor celor ce vor crede în El, să-ți aduci aminte și de acești fii ai Tăi, din neamul românesc, căzuți în lupta anticomunistă și să-i chemi la Tine.

Și Te mai rugăm ca acehora dintre cei astfel mântuiți, prin marea Ta bunăvoință, care vor voi să se arate alor lor de pe pământ, să le îngădui să o facă pentru ca bucuria mântuirii să fie deplină, în cer și pe pământ.

Și pentru că Tu ai putere asupra tuturor celor de pe pământ și din cer, celor răzvrățiți să le poruncești să ne îngăduie a aduce de pe pământul încă robit de fiara roșie, câteva din osemintele acelor jertfiți în luptă. Aceste adevărate sfinte rămășițe să fie așezate în mausoleul luptei anticomuniste ce va fi construit spre veșnică aducere aminte.

Plecându-ne până la pământul pe care-l sărutăm pentru că s-a învrednicit cândva să fie călcat de Sfintele Tale Picioare, îți mulțumim pentru mila Ta pe care, neîntrerupt, de aproape 2000 de ani, ai arătat-o acestui pământ și locuitorilor lui și care te-au preamărit în rugăciunile pe care neconținut Ți le-au adresat. Amin.

N-am venit să stric Legea ci să o plînesc (Mt. 5: 17).

Iubirea aproapelui este plînirea Legii (Rôm. 13:10)

Cartea Ortodoxă prin Poștă

Prin acest serviciu puteți comanda cărți de la cele mai mari edituri ortodoxe din țară (peste 300 de titluri), precum și icoane, tămâie, mir, cruciulițe, veșminte, epitaf, prapori, calendare, agende, felicitări etc.

Lista detaliată a acestora se găsește pe site-ul **www.rugulaprints.go.ro** sau, la cerere, se poate trimite prin poștă (gratuit). Cărțile Editurii Agaton și revistele Porunca Iubirii se oferă cu reducere de 30% dacă se comandă de minim 100 lei.

Tel. /Fax: 0268.211290; 0740.798366

e-mail: cartea.ortodoxa@gmail.com

Editura Agaton: OP 1, CP 10 cod 505200 Făgăraș, jud. Brașov

Faceți cunoscută

“PORUNCA IUBIRII”

tuturor oamenilor!

EDITURA AGATON

Cărți disponibile

Arhim. Teofil Părăian

- **Credinta lucrătoare prin iubire – predici la duminicile de peste an –** *Arhim. Teofil Părăian (23 lei); (20x13,5; 480 pag.)*
- **Sărbători fericite! Predici la praznice si sărbători –** *Arhim. Teofil Părăian(14 lei); (20x13,5; 256 pag.)*
- **Cum putem deveni mai buni. Mijloace de îmbunătățire sufletească. Îndrumător ortodox.–** *Arhim. Teofil Părăian; (23 lei);(20x13,5; 472 pag.)*
- **Cu fata spre vesnicia fericită –** A doua venire a Domnului Hristos. Judecata de Apoi. Raiul si Iadul. Împărăția lui Dumnezeu **(9 lei)–***Arhim. Teofil Părăian*
- **Rugăciunea – piatra de încercare a tuturor lucrurilor –** *Arhim. Teofil Părăian (12 lei); (20x13,5; 192 pag.)*

Părintele Arsenie Boca

- **Mărturii din Tara Făgărasului despre Părintele Arsenie Boca (*)**(7,50 lei;128pag.)
- **Noi mărturii despre Părintele Arsenie Boca (**)**(7,50 lei;130 p.)
- **Alte marturii despre parintele Arsenie Boca (***)** (7,50 lei;130 p.)
- **Ridicarea căsătoriei la înălțimea de Taină - Îndrumător duhovnicesc -** *Părintele Arsenie Boca (9 lei;160 p.)*
- **Pravila albă. Sfaturi pentru cei căsătoriti -** *Părintele Arsenie Boca (2,20 lei; 64 pag.)*
- **Fereastra Sâmbetei (poezii) –** *Maria Gabor.* Poezii inspirate de locurile pe unde a trecut Părintele Arsenie Boca (Prislop, Drăgănescu, Sâmbăta, Sinaia) **(7 lei;158 p.)**
- **A házasság felemelése a Szentség magaslátára (Lelki útmutató) -** *Arsenie Boca atya* (Ridicarea căsătoriei la înălțimea de Taină - în lb. maghiară) **(11,50 lei;196 pg.)**
- **Lelki Gyongyszemek –** *Boca Arzenije atya tanitasaibol* **(Mărgăritare duhovnicești –Părintele Arsenie Boca- în limba maghiară); (10 lei);(190 pag.; Iasi)**

Autori diversi

- **Ortodoxie si erezie. Religie si magie. Preotie si masonerie -** *Pr. Dan Bădulescu (12 lei;192 pag.)*
- **Rugăciunea lui Iisus - Unirea mintii cu inima si a omului cu Dumnezeu -** *Îndrumător duhovnicesc - Ierod. Paraschiv Cleopa, Arhim. Mina Dobzeu (8 lei;128 pag.)*
- **Crestinismul – sufletul neamului românesc. Despre frumusețea si puterea credinței creștine, dar si despre pericolele ce o pândesc. ((14 lei; 260 pag.)**
- **Calea spre fericire.** Scrisori trimise din închisoare celor dragi - *studentul Valeriu Gafencu (2,20 lei); (14,5x10,5; 64 pag.)*
- **Mestesugul bucuriei.** Cum dobândim bucuria deplină, ce nimeni n-o va lua de la noi – *Monahia Siluana Vlad (13 lei; 288 p.)*

- **Hristos sau idolii secolului XXI? Tinerii la răscruce** – *Pr. Nicolae Tănase* (12 lei; 192 pag.)
- **Adevăratul Mormânt al lui Iisus Hristos** – *Cristian Serban* – (6 lei); (96 p.)
- **Lumina lui Hristos vine numai la ortodocsi- Sfânta lumina de la Mormântul Sfânt** - *Fabian Seiche* (9 lei); (152 pag.)
- **NOU: Conflict între “legile” științei și minunile credinței** - *Pr. Dan Bădulescu* (12 lei; 190 p.)

Romane, memorii, poezii, povestiri

- **Reportaje de razboi (Ard malurile Nistrului; Am luptat in Crimeea; Cu submarinul „Delfinul” la asediul Sevastopolului)** – *Virgil Gheorghiu* (18 lei; 352 pag.)
- **Cuvioasele animale** – *Maria Gabor*. Poezii religioase pline de inedit si de duh, despre mântuirea omului si - prin om, a creatiei. ((5 lei; 128 pag.)
- **Din isprăvile lui Pisic Mic** – *povestire de Florica Elena Lorint; ilustratii color de Alexandru Stănescu* (9 lei; A4 cartonată)

Revista **Porunca Iubirii**:

- Anii 2001-2008 (6 nr. / an): **3 lei/ex.**

Pentru comenzi: Asociația Pentru Isihasm, O.P. 1, C.P. 10, cod 505200 Făgăraș, jud. Brașov; tel. **0268.211290; 0740.798366**; e-mail: cartea.ortodoxa@gmail.com

TALON DE ABONAMENT

(un abonament pe 1 an cuprinde 6 reviste)

Nume si Prenume (sau Institutie)
Str. **Nr.** ... **Bl.** **Sc.** ... **Et.** . . **Ap.** ...
Cod **Localitate** **Sector** .. **Judet**
Telefon **Fax** **e-mail:**
Cod fiscal (dacă doriți factură) **Functia / Profesia**
Cod Numeric Personal - CNP

Doresc un număr de abonamente la publicația “**PORUNCA IUBIRII**”, începând cu nr., pe o perioadă de:

- ☐ 6 luni (3 reviste): **9 lei** - România;
☐ 1 an (6 reviste): **18 lei** - România; 15 € - Europa; 20 \$ - Restul lumii
☐ 2 ani (12 reviste): **36 lei** - România; 30 € - Europa; 40 \$ - Restul lumii

Am achitatlei, cu mandatul poștal nr. data, la adresa:

Cișmicleanu Elena (API), OP 1, CP 10, cod 505200 Făgăraș, Jud. Brașov
 Pe mandatul poștal, în “locul de corespondență”, scrieți: “*Contribuție pentru revista **Porunca Iubirii***”. Talonul de abonament se trimite într-un plic la aceeași adresă.

Porunca Iubirii

Editor

Asociatia Pentru Isihasm

Consilier edit.: Pr. conf.univ. dr. C. Necula

Revista apare cu binecuvântarea

Arhiepiscopiei Ortodoxe Sibiu

Director: Ing. Ioan Cișmăileanu
0766.371570; 0268.214375

e-mail: cismileanu_ioan@yahoo.com

Redactori: Fabian Seiche

prof. George Căbaș,

Corector: prof. Pătru Veronica

Grafician: ing. Alexandru Stănescu

Tehnoredactare: Ioan Cișmăileanu

Difuzare (comenzi, abonamente):

ing. Elena Cișmăileanu: **0740.798366**

0268.211290 (tel. si fax)

e-mail: cartea.ortodoxa@gmail.com

Gruparea revistei

- Pr. prof. univ. dr. Ghe. I. Drăgulin

- Pr. Dan Bădulescu

- Dr. Iosif Niculescu

- Ing. Ioan Cișmăileanu

- Prof. George Căbaș

- Fabian Seiche

- Cristian Șerban

Adresa

redacției și asociației

OP 1, CP 10, cod 505200 Făgăraș, jud. Brașov

email: edituraagaton@gmail.com

http: // www.rugulaprins.go.ro

Cod Fiscal: RO 9682963

Autoriz. (Hot. Jud.) 3342/153/19.06.97

*

ISSN 1453 - 7567

Periodicitate: 6 nr. / an

Anul 11 - Nr. 66 (6/ 2008)

Important

● Invităm cititorii (preoți și mireni) să ne trimită materiale pentru publicare prin poștă sau prin e-mail: edituraagaton@gmail.com.

● Opiniile exprimate în materialele publicate aparțin autorilor și nu reprezintă neapărat poziția redacției

● Materialele publicate nu pot fi reproduse în alte publicații, decât cu acordul redacției și cu specificarea sursei.

Persoanele juridice pot achita și în contul în lei a Asociației Pentru Isihasm nr. RO45RNCB0055006918440001 deschis la BCR - Suc. Făgăraș; CIF: RO9682963

Persoanele din străinătate pot plăti în următoarele moduri:

- Cu mandat postal *Eurogiro*, *Money Gram* sau *mandat postal internațional*, pe adresa: *Cismăileanu Elena, str. Campului, bl.4, sc.A, ap.18, cod 505200 Făgăraș, România*
- Prin rețeaua **Western Union**, pe numele Cismăileanu Elena, Făgăraș, România

Dacă doriți să ne transmiteți numele, țara și suma trimisă, folosiți telefoanele +40.0268.211290 ; +40.0740.798366; sau e-mail: edituraagaton@hotmail.com